The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, OCTOBER 13, 1956

LATVIJA

AMERIKA

82./515. n-rs. SESTDIEN, 1956. G. 13. OKTOBRĪ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vitols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

JĀNI NIEDRU PIEMINOT

Operdziedātājs Jānis Niedra aizgājis aizsaulē sava mūža 69. gada gājumā Londonā, Ontario. Viņš dzimis 1887. gada 26. septembrī Rīgā, kā strādnieka dēls un jaunības dienās sūri cīnījies arodos, kas tālu mūzikai. Kā no kurpnieka vai frizieŗa mācekļa var izaugt līdz operas ieŗērojamākam basam, ir darba degsmes un neatlaidības piemērs, kuŗu jauniem mākslas censoņiem var rādīt par priekšzīmi. Dziedāšanu J. Niedra mācījies pie Langes, vēlāk Rīgas Ķeizariskajā Mūzikas skolā pie Jurjāna, un pirmā loma tam bijusi „Dēmonā" turpat pirms 45 gadiem. Viņš darbojies līdzi par aktieri un dziedātāju arī Rīgas Jaunajā teātrī, bet bēgļu laikos Krievijā dziedājis Marijas operas korī un latviešu mākslinieku koncertos.

J. Niedra sevišķu ievērību guva brīvās Latvijas laikā kā Nacionālās operas galvenais bass, kur viņš nodziedāja 25 gadus līdz mūsu zemes otrai okupācijai, tādā veidā būdams vai vienīgais solists, kas izdzīvoja brīvās Latvijas operas gaitas no sākuma līdz galam.

Stāsta, ka J. Niedram repertuārā bijis 86 operu partijas. Nav tiešām tādu uzvedumu, kur viņš nebūtu piedalījies, un bija daudzas lomas, kuŗās tas stādāms blakus jebkuŗam labākajam pasaules klases operu basam. Ne tikai kā Vāgnera operu smagnējais bass, „Baņutas" Krīvu Krīvs, „Sevilas bārddziņa Don Bazilio vai „Jevgēņija Oņēgina" Grēmins, viņš ir iegājis Nacionālās Operas spožākajās lapaspusēs. Ir tik daudz citu skatuves tēlu, ar kuŗiem J. Niedra skatītājiem sagādājis neaizmirstamus brīžus, lai pieminētu tikai viņa Varlamu „Borisā Godunovā", Priesteri „Burvju flautā", Baronu Oksu „Rožu Kavalierī" u. c. Daudz panākumu J. Niedra guvis arī uz citu zemju lielākajām operas skatuvēm, Spānijā, Francijā, Italijā, Vācijā, izpelnīdamies lielu atzinību un ievērību ar savu, reizē dziedošo un plašo, dziļuma un varenības piesātināto basu. Viņa pēdējā uzstāšanās operā bija šeit Toronto, Operas festivālā, kuŗā viņš pirms 4 gadiem dziedāja vecā grāfa lomu Masnē operā „Manona" franču valodā.

J. Niedra darbojies līdz latv. mūzikas dzīvē ne tikai kā Nacionālās Operas neaizstājams spēks, bet arī koncertos un orātoriju uzvedumos.

Ir daudz latviešu dziesmu, kuŗas J. Niedram veltījuši latviešu skaņraži, ar J. Vītolu priekšgalā, un viņš tās labprāt dziedāja, kā pirmatskaņojumā, tā savos koncertos. J. Niedra pats labprāt arī atzīmēja, ka daudzi skaņdarbi tieši viņa ierosināti, kā tādam vecmeistaram, kā Alfr. Kalniņš, tā jaunākās paaudzes komponistiem. J. Niedra runāja daudz svešvalodu, viņa ārpus mūzikas stāvošo interešu loks bija plašs, un ar viņu dalīties pārrunās bija interesanti, jo savus stāstus vai izdarības allaž papildināja ar kādu gribētu vai negribētu asprātību, kas mākslinieku aprindās drīz kļuva par anekdotu.

Viņa tagad apklususī balss allaž skanēja līdz savas dzimtenes ciešanām. Reiz uz manu vaicājumu, kāda ir viņa dziļākā atmiņa no aizgājušajiem laikiem, viņš man nešaubīgi atbildēja: „Latvijas proklamēšana 18. novembrī." Liels patriots, latviska sīkstuma un neatlaidības piesātināts, ar visām savām cilvēciņgajām vājībām, savā dvēselē viņš bija ists mākslinieks un mākslu allaž stādīja augstāk par visu.

Viņš nepieredzēja to savas dzimtenes atbrīvošanas 18. novembrī,

kuŗu tas bija dziļi ieslēdzis savās cerībās, un aizgāja Dieva mierā tuvinieku vidū š. g. 10. oktobrī. Lai vieglas svešās zemes smiltis sirmajam latviešu mūzikas ceļu gājējam.

T. Keniņš

ARĢENTĪNA ATBALSTĪS APSPIESTĀS NĀCIJAS

Apspiesto Eiropas nāciju delegācija ar Dr. Māsēnu priekšgalā no Brazilijas ieradās Urugvajas galvas pilsētā Montevideo, kur to pieņēma ārlietu ministrs F. Gamara. Viņš paskaidroja,ka Urugvaja vienmēr aizstāvēs brīvību, taisnību un atbalstīs apspiesto tautu lietu Apvienotās Nācijās. Delegācija apmeklēja arī senātoru D. Fabini. Noslēgumā delegācija nolika vainagu pie Urugvajas nacionālā pieminekļa. Delegācijas apmeklējumu plaši atzīmēja prese un radio.

3. oktobrī Dr. Māsēns un pārējie delegāti ieradās Buenosairesā, kur viņus pieņēma Arģentīnas prezidents Aramburu, viceprezidents Rugas, un ārlietu ministrs Landaburu. Sarunas notika draudzīgā atmosfairā. Vēlāk delegācija piedalījās parlamenta sēdē. Pēc tam delegāti nolika vainagu pie Arģentīnas nacionālā varoņa Sanmartina pieminekļa. Apmeklējums Buenosairesā noslēdzās ar Eiropas valstu trimdinieku sanāksmi pie Sanmartina pieminekļa, kur atskaņoja Arģentīnas himnu. Trimdinieki bija ieradušies nacionālos tērpos. Ceremoniju uzņēma filmā un noraidīja televīzijā. Arģentīnas prese piešķīra lielu ievērību delegācijas apmeklējumam un sniedza draudzīgus ievadrakstus.

8. oktobrī Dr. Māsēns ar pārējiem delegātiem izbrauca uz Santjago.

BEZ PĀRSTEIGUMA, BET AR CERĪBĀM

Ēģiptes ārlietu ministrs Favzi Apvienoto Nāciju Drošības padomē paziņo noteikumus Suecas kanāla jautājuma atrisināšanai

Apvienotās Nācijās Nujorkā. Kā jau to varēja sagaidīt, sākoties debatēm Drošības padomē par Suecas kanāla jautājumu, Ēģipte un Padomju Savienība noraidīja Anglijas un Francijas plānu kanāla internacionalizēšanai. Ēģiptes ministrs Favzi un padomju ministrs Šepilovs deklarēja, ka Suecas kanāla operācijām arī turpmāk jāpaliek Ēģiptes rokās, kas tomēr nenozīmē, ka būtu jāizslēdz varbūtība, ka zināmos apmēros arī pārējām valstīm varētu tikt atļauts sadarboties ar Ēģipti.

Anglijas un Francijas priekšlikums internacionalizēt Suecas kanāli izpelnījās garākus Ēģiptes un Pad. Savienības komentārus. Ēģiptes ārlietu ministrs Favzi starp citu sacīja, ka Anglija un Francija visiem spēkiem cenšas atgriezt Suecas kanāli no Ēģiptes territorijas. Favzi atrada arī laiku, lai pārmestu Sav. Valstu ārlietu ministram Dallesam Sav. Valstu solītās palīdzības atraušanu Ašvanas aizsprosta celšanai.

Vēl asāk nekā Ēģipte Rietumu sabiedrotiem uzbruka Padomju Savienība, kuŗas ministrs pārmeta Anglijai un Francijai tīšu spēlēšanos ar uguni. Šepilovs aizgāja pat vēl tālāk un apgalvoja, ka amerikāņu monopolisti gatavojoties kanāli atņemt ne tikai Ēģiptei, bet arī Anglijai un Francijai!

Pirmā cerību zīme, ka Drošības padomei varētu sekmēties vismaz daļēja Suecas kanāla jautājuma atrisināšana, pavīdēja Ēģiptes ārlietu ministra runas laikā. Lai gan pēdējais savu runu sāka ar tiešu uzbrukumu Anglijai un Francijai un loti paspārliecināti illustrēja pašreizējo kanāla darbību, ka angļu un franču sabotāža (loču atsaukšana) nav spējusi apturēt kuģu kustību, turpinājums jau gandrīz liecināja par zināmu vēlēšanos sadarboties ar Rietumiem.

Ēģiptes ārlietu ministrs Favzi uzsvēra, ka kanāļa sarunu pamatprincipam būtu jābūt netraucētas kuģniecības turpināšanai. Favzi minēja trīs noteikumus, kas būtu jāsasniedz, lai to panāktu:

1. Jāizveido sadarbības sistēma starp Ēģipti, kas pārvaldītu Suecas kanāli, un valstīm, kas kanāli lieto, ievērojot kā Ēģiptes suverēnitāti, tā kanāļa lietotāju intereses.

2. Jāizveido nodokļu ievākšanas sistēma (par kanāļa lietošanu), kas savukārt garantēs kanāļa lietotājiem taisnīgu aplešanos un tos pasargās no izspiešanas.

3. Jāvienojas par zināmu nodokļu daļu, kas tiktu atlicināta kanāļa uzlabošanai.

Ēģiptes ministra runu apsveica Persijas pārstāvis, kas domāja, ka ēģiptiešu trīs punkti ir stipri vien samazinājuši domstarpības par kanāļa turpmāko pārraudzīšanu. Dalless Favzi runu nosauca par „interesantu", kamēr Anglijas un Francijas ārlietu ministri neatzina par vajadzīgu to komentēt.

Stalina komūnisms vēl nav miris

Belgradē. Ziņas, kas saņemtas no Belgrades, liek secināt, ka Dienvidslavijas prezidenta mēģinājumi izplatīt no Maskavas neatkarīgo titoisko komūnisma sistēmu Padomju Savienības satelītvalstīs un Austrumeiropā atdūrušies pret vēl nenojauktu staļinistu sienu Bulgārijā.

Dienvidslavu ziņu aģentūra Jugropress ziņo no Belgrades, ka Dienvidslavijas un Bulgārijas komūnistu partijas, kas pārtrauca savstarpējos sakarus 1948. gadā, kad Tito tika izslēgts no kominterna, panākušas vienošanos turpmākai sadarbībai . . . bet, tai pašā laikā abu partiju starpā valdījusi neuzticība, aizdomas, grūtības un nesaskaņas.

Dienvidslavijas prese liek saprast, ka Bulgārija, Maskavas politikas līnijas lielākais sabiedrotais Eiropā, savu nostāju nav mainījusi un joprojām staļinismu atzīst par noteicēju komūnistu pasaulē.

PĒC JUBILEJAS IZRĀDES TORONTO

Kad aizvērās priekškars Jauno asiņu izrādei, Lilija Štengeli viņas 45 g. skatuves gaitu atcerē sumināja vietējo organizāciju pārstāvji. Uzņēmumā jubilāre ar apsveicējiem. J. Kreiļa foto.

TIEŠĀS SARUNAS PANĀKUMUS TOMĒR NEDOD

9. oktobrī Apvienoto Nāciju Drošības padome nolēma pārtraukt Suecas kanāļa sarunas uz vienu dienu, lai dotu Anglijai un Francijai iespēju augšminēto jautājumu pārrunāt ar Ēģipti tieši. Lēmumu par tiešām sarunām pieņēma Drošības padomes slēgtā sēdē. Pēc šī lēmuma Anglijas, Francijas un Ēģiptes ārlietu ministri nekavjoties uzsāka sarunas Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra darba telpās. Drošības padomes pārstāvju aprindās valda cerība, ka tiešās sarunas Ēģiptes un Rietumu sabiedroto starpā dos iespēju izveidot stabilu pamatu tālākajām pārrunām.

Pēc gandrīz trīs stundu ilgām sarunām Francijas, Anglijas un Ēģiptes ārlietu ministru starpā, Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra klātienē, pēdējiem nācās atzīt, ka nekāds progress nav panākts, un ka Suecas kanāļa pārraudzības jautājuma atrisinājums ir tikpat tāls un neskaidrs kā līdz šim. Visi trīs ārlietu ministri paredzējuši sastapties vēlreiz, lai pēc tam ar tiešo sarunu rezultātiem slēgtā sēdē iepazīstinātu arī pārējos Drošības padomes locekļus. Francijas ārlietu ministrs Pīno šai sakarā izteicās, ka Drošības padomes slēgtā sēde būšot loti īsa, jo, tiešām sarunām nesokoties, nebūšot nekā daudz, par ko runāt.

Par trīs ārlietu ministru tiešo sarunu neveiksmēm preses pārstāvjiem informāciju sniedza Ēģiptes ārlietu ministrs Favzi. Pēdējais uzsvēra, ka tiešās sarunas par sarunām nemaz nevarot saukt, jo jau pirmajā brīdī Anglija un Francija uzstājušās, lai Ēģipte akceptē viņu prasības, atzīstot automatiskās sankcijas pret Ēģipti gadījumā, ja pēdējā sāktu ierobežot kanāļa brīvību.

Anglijas, Francijas un Ēģiptes ārlietu ministru sarunās aktīvi piedalījās arī AN ģenerālsekretārs Hammeršīlds. Apvienoto Nāciju diplomātu aprindās valda doma, ka ģenerālsekretārs Hammeršīlds Suecas kanāļa krizi ieskata par Apvienoto Nāciju lielāko pārbaudījuma laiku. Ja Apvienotās Nācijas nespētu panākt Suecas kanāļa jautājuma atrisinājumu, būtu pierādījusies šīs vispasaules organizācijas ārkārtīgā nevarība un līdz ar to, vismaz praktisku mērķu sasniegšanai tā būtu norakstāma zaudējumos.

Pēc pirmās trīs ārlietu ministru sēdes AN ģenerālsekretārs izteicās, ka pēc viņa domām Anglijai un Francijai būtu mazliet jāpiekāpjas savās līdzšinējās prasībās.

JORDĀNAI TRŪKST ATBILDĪBAS SAJŪTA, APGALVO IZRAĒLA

IZRAĒLAS UZBRUKUMS JORDĀNAI KUALKVILIJAS APGABALĀ TIEK IESKATĪTS KĀ ATMAKSA PAR ARABU PĒDĒJO DIENU SLEPKAVĪBĀM

Jeruzālemē. Šī gada 10. oktobrī Izraēlas ārlietu ministrija iesniedza kārtējo sūdzību Palestīnas pamiera pārraudzības komisijai, uzsverot, ka Jordānai nav ne mazākās atbildības sajūtas robežincidentu ierobežošanai. Izraēlas sūdzība nāca sakarā ar divu žīdu strādnieku nogalināšanu kādā apelsīnu plantācijā pagājušo otrdien Jordanas robežas tuvumā.

Lai gan par augšminētām slepkavībām Izraēla iesniedza sūdzību Palestīnas pamiera pārraudzības komisijai, lietas izmeklēšanu Izraēla izdarīja bez pēdējās klātienes, konstatējot, ka slepkavas nākuši no Jordānas un pēc padarītā noziegumа atkal aizgājuši atpakaļ uz Jordānu.

VIENU ARMIJU BRĪVAI PASAULEI

Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virsparēlnieka vietnieks feldmaršāls Montgomerijs pašreizējo stāvokli atzīst par kritisku un pieprasa brīvās pasaules aizsardzības reorganizēšanu.

Londonā. Uzrunājot karalisko militāro institūtu Londonā, feldmaršāls Montgomerijs uzsvēra visas brīvās pasaules aizsardzības sistēmas reorganizācijas nepieciešamību, pieprasot nekavējoties izstrādāt standartizētu plānu cīņai pret komūnismu. Montgomerijs deklarēja, ka pašreizējais stāvoklis pasaulē ieskatāms par kritisku.

„Ir pienācis laiks," sacīja slavenais angļu feldmaršals, „nodibināt vienotu armiju (apvienot jūras, gaisa un zemes spēkus) vienā virspavēlnieka vadībā." Montgomerijs sacīja, ka tagad nepieciešama reāla plānošana nākotnei, lai pārciestu atomkaru. Pašreizējās plānošanas metodes no gada uz gadu neizbēgami novestu pie iznīcības.

Savas runas turpinājumā feldmaršals Montgomerijs runāja par dažādām ieročų šķirām un secināja, ka taktisku gaisa spēku izveidošana ir tīra enerģijas izšķiešana, ka jāražo tādi ieroči, kādi armijai modernā atomkarā būs nepieciešami: raķetes un atomlielgabali. Rietumiem nepieciešama daudz labāka komunikāciju sistēma. Jāsper soļi zemūdeņu nozīmīguma iznīcināšanai — jo Rietumi paši zemūdeņu ražošanā nekur tālu nav tikuši — un nav arī veltījuši pietiekami daudz naudas un enerģijas, lai šai nozarē ko sasniegtu.

Montgomerijs izrādījās neapmierināts arī ar „komplicēto Ziemeļatlantijas organizācijā ietilpstošo valstu mobilizācijas mašīneriju" un izteica šaubas, ka tā varētu efektīvi funkcionēt atomkara laikā.

Savas runas beigās feldmaršāls Montgomerijs sevi nostādīja it kā vēsturnieka lomā, kas ieskatījis kādu iedomātu, no 1966.—1969. gadam izcīnītu atomkaru. Viņš izteicās, ka Rietumi šo karu pārcietuši tikai tādēļ, ka viņi jau 1956. gadā sākuši darīt vienu otru prātīgu lietu — kas līdz šim gan vēl nav darīts.

PĀRMAIŅAS POLIJAS VALDĪBĀ

Vīnē. Austrijas galvaspilsētā pienākušas ziņas no Varšavas, ka „slimības dēļ" no amata atkāpies Polijas ministru prezidenta vietnieks Minks. Pēdējais „izstājies" ne tikai no valdības, bet arī no komūnistu partijas politbiroja. Ministru prezidenta vietnieka aiziešanu ved sakarā ar Poznaņas maizes un brīvības nemieriem. Vienlaicīgi ar Minku no amata atbrīvoti arī četri mašīnrūpniecības ministrijas ministru biedri.

Poznaņas prāvas izbeigs

Trīs poļu jaunekļiem, kas 28. jūnija nemieros Poznaņā, kad strādnieki prasīja brīvību un maizi, linčojuši čekistu, piespriests cietuma sods no 4—4,5 gadiem.

Sakarā ar „nepatikšanām", ko prāva sagādāja poļu valdībai, tā savus turpmākos nemiernieku tiesāšanas nodomus grozījusi: tiesāšot vēl tikai, kā laikraksti vēstī, ap 30 jauniešu, bet pārējos, apm. 120, amnestēšot.

IZRAĒLA ATKAL UZBRŪK

Telavīvā. Neoficiālas ziņas, kas saņemtas no Palestīnas, vēstī, ka spēcīgas Izraēlas armijas vienības pārgājušas Jordānas robežu Kualkvilijas apgabalā, ziemeļaustrumos no Telavīvas. Cik zināms, Izraēlas uzbrukums tiek vērsts pret Jordānas nocietinājumiem Kualkvilijā, arabu trīsstūrī, kas iespiežas Izraēlas piekrastes joslā. Uzbrukuma sākumā Izraēlas karavīri esot uzspridzinājuši kādu Jordānas cietoksni, kas atradies tikai dažus simtu metrus no robežas.

VAI TĀDU NAMU SEV UZCELS TORONTIEŠI?

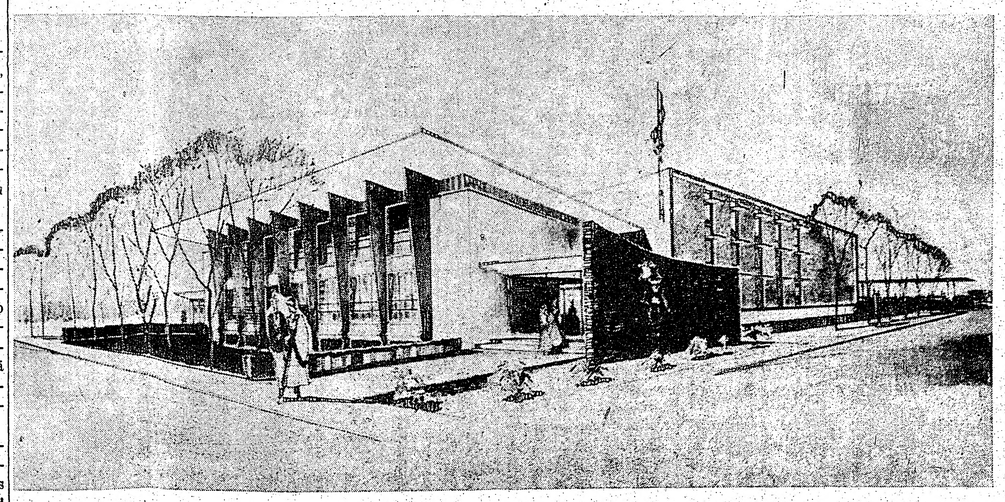

Jau ilgāku laiku Toronto latv. organizāciju pārstāvji spriež par sava nama iegādi. Arch. E. Janišs Nama komitejai šai sakarā iesniedzis jau nama projekta zīmējumu, kas redzams attēlā. Jācer, ka torontieši spēs to celt un nest!

+

No mums šķīries mūsu mīļais biedrs
OPERDZIEDONIS
JĀNIS NIEDRA
Izvadīšana Londonā, Ont., uz vietējiem kapiem sestdien, 13. oktobrī, pl. 1 d.

Dziļās sērās
TORONTO DV SAIME

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PASAULE DABŪ ZINĀT PATIESĪBU PAR LATVIJU

Notika tas, ko Kremlis nesagaidīja

Divus mēnešus pēc tam, kad zviedru flote apmeklēja Rīgu, New York Times ievietojis plašu rakstu par to, ko zviedri redzējuši Rīgā. Latvieši toreiz ar asarām acīs lūdza zviedrus ziņot brīvajai pasaulei, kā mūsu tautai jācieš krievu jūgā. Šāda atklātība prasīja no latviešiem smagus upurus, toties pasaule tagad zina patiesību.

Līdz šim par to plaši rakstīja tikai zviedru prese, kuras atreferēja mūsu un foto attēlus sniedza Latvija. Amerikā un pārējie latviešu trimdas laikraksti. Tagad par to raksta arī NYT — laikraksts, kuru lasa visā pasaulē. Šis laikraksts ievietojis svētdien, 7. oktobrī, četrslejīgu rakstu, sīki attēlojot visu, ko zviedri redzējuši Rīgā. NYT raksta, ka zviedri bijuši satriekti par Latvijā redzēto. Nabadzība un varmācība esot raksturīgas parādības Padomju Latvijas dzīvē. Laikraksts atstāsta, ko latvieši teikuši zviedru jūrniekiem par apspiešanu, par nabadzību, kā čekisti apcietinājuši tos, kas izrādījuši draudzību zviedriem, par krievu valdības nolūku apdzirdīt latviešu tautu, lai tā mazinātu tās pretestību. Attēloti arī strādnieku dzīves apstākļi. Par uzvalku, kas Zviedrijā maksā 20 dol., Rīgā jāmaksā 200—250 dol.

Rakstā vēl minēts, ka ceļā no Zviedrijas uz Rīgu, zviedru flotei sekojusi kāda noslēpumaina zemūdene. Zviedru kuģu instrumenti konstatējuši šīs zemūdenes klātieni visu laiku līdz Irbes šaurumam. Zviedru kuģiem vajadzējis mainīt ātrumu un lietot palīgmašīnas, lai neatklātu, ko kuģu mašīnas spēj veikt.

Zviedru flotes viesošanās Rīgā izvērtusies par notikumu, kas savā nozīmībā pārsniedz parastās flotes vizītes. Zviedri dabūja redzēt, ko kā, par šo rakstu mēs esam paziņojuši dzīve padomju jūgā. Krievi teicīgi šim iespaidīgajam laikrakto ieskatīs par vienu no savām stam.

A. Zv.

Ilmaru Rozi un Ludmillu Bulu š. g. 6. oktobrī salaulāja māc. A. Čops Sv. Andreja baznīcā Toronto.
Foto A. Jānītis

AKTUĀLĀS PROBLĒMAS TORONTO

Organizāciju pārstāvju sanāksmē paprāvais dalībnieku skaits 5. oktobra vakarā apsprieda latviešu sabiedrībai pašreiz aktuālākās problēmas: latviešu nama celšanas idejas reālizēšanu un 18. novembra sarīkošanu, pieskaņoties arī 2. latviešu dziesmu svētkiem Kanadā un latviešu stenda iekārtošanas jautājumam nākamajā Kanadas nacionālajā izstādē.

Par nama celšanas financiālo pusi rakstveida ierosinājumu bija iesūtījis nama celšanas komitejas loceklis F. Freibergs, bet personīgi referēja J. Švanks. Sēdes dalībnieki, pārrunājuši dzirdētos ieteikumus, ar balsu vairākumu nolēma nekavējoties ķerties pie nama projekta popularizēšanas latviešu sabiedrībā un vienojās izdot iespiestu brošūru ar nama pirmmetu un pirmā stāva plānu, kam sekotu arhitektūra un finanču komisijas paskaidrojumi. Šāda brošūra 5.000 eksemplāros izmaksātu $150,00, un sēdes dalībnieki pilnvaroja LNAK valdes pr-di A. Svenni šīs summas segšanu sadalīt proporcionāli visām Toronto latviešu organizācijām. Brošūras teksts aicinās līdz 1957. gada maijam sazīmēt kapitālu $100.000,00 apmēros, parakstoties uz pajām šai sabiedrībā. Atsevišķas pajas cena paredzēta $10,00. Ja šo iecerēto mērķi izdotos sasniegt, tad pats pirmais solis būtu tāda gruntsgabala iegāde, kas arī atbilstu nama vajadzībām. Nopirktais gruntsgabals būtu drošs kapitāla ieguldījums, jo Toronto apbūves gabalu cenas aug ik dienas, un paju pircēji savu naudu nezaudētu arī gadījumā, ja pati nama celšana ieilgtu vai to nāktos pavisam atlikt: ieguldītā nauda varētu vēl nest procentus.

Nama architekts E. Janišs ierosināja lūgt jaunos latviešu architektus izveidot latviešu nama modeli, ko varētu izstādīt ik reizes, kad kopā sanāk lielāks skaits latviešu. To varētu arī rādīt latviešu stendā Kanadas nacionālajā izstādē. Pārāk īsā laika dēļ modelis nebūs vēl gatavs, lai to rādītu publikai 18. novembra sarīkojumā, tādēļ būs jāsamierinās ar zīmējumiem un plāniem. Par modeļa izgatavošanu rūpēsies architektu kopa.

18. novembra svinības paredzēts rīkot 16. vai 17. novembra vakarā Centrālā Technikuma zālē. Svinības ievadīs svinīgais akts, sekos īss koncerts. Par galveno runātāju uzaicināts Eiropas apspiesto tautu asamblejas pr-dis V. Māsēns.

Daļlamatnieku savienības pr-ks H. Mercs ziņoja, ka pastāv iespēja nākamajā gadā, kad Kanadas nacionālās izstādes laukumā būs uzcelta jauna ēka — „Women's Building", latviešiem iegūt savu bezmaksas stendu, kādus atvēl mākslinieciskiem bezpeļņas izstādījumiem. Toronto latviešu organizācijas tad arī lūgs izstādes vadību šo stendu latviešiem piešķirt. Ja stendu izdotos iegūt latviešu ricībā, tad organizācijām būs jāgādā izstādes laikā ik dienas 3 cilvēki informācijai, pie kam vienu speciālistu dos daiļamatnieki.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 83 Dalton Rd. tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5193.

Dr. L. UPENIEKS, 16 penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

DAUGAVAS VANAGI

ZIEDOJUMU VĀCĒJI JAU STAIGĀ

DV Toronto nodaļas aprūpes komiteja ar prieku konstatē, ka tautiešiem ārpus Kanadas, slimiem un veciem ļaudīm, bezvecāku bērniem, kara invalidiem, daudzbērnu ģimenēm, skolām u. c. vajadzībām, kur palīdzība visnepieciešamākā. Personām, kuŗas ziedojumus nodod uz vārdiem ar norādītām adresēm, ieraksti listēs vai listes aizmugurē izdarāmi skaidri salasāmi un pareizi uzrakstīti, lai vēlāk nerastos nekādi pārpratumi.

Komiteja lūdz tautiešus arī nepārprst, ka ziedojumu vācējs nestaigā no mājas uz māju savā, bet gan citu labā, un ka viņš ir cilvēks, kas ne tikai ziedoj kādu naudas summu, bet ziedo arī savu brīvo laiku.

Komiteja ir pateicīga katram tautietim par doto ziedojumu un cer, ka atsaucība šogad būs jo liela.

DV apr. komiteja

Ziedosim savas asinis sirdzējiem

DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu aicinājums un mīļš lūgums

Pēdējā laikā divām DV Hamiltonas nodaļas Vanadzēm ir izdarīta asins pārliešana, izlietojot lielāku daudzumu asiņu. Līdz šim Kanadas Sarkanais Krusts izsniedz jebkuru pieprasīto asiņu daudzumu bez atļaujas, pat neprasot nekādus asiņu nodevēju pieteikumus.

Mēs nezinām, kāds liktenis mūs un mūsu piederīgos sagaida nākotnē un kad mums pašiem būs šai sakarā jālūdz Sarkanā Krusta palīdzība. Lai mīļš paldies tiem nedaudzajiem tautiešiem, kas jau daudzreiz ziedojuši savas asinis šim pašaizliedzīgajam pasākumam. Tagad arī Hamiltonas Vanadzes nolēmušas iesniegt kopēju asiņu nodevēju pieteikumu. Ir jau pieteikušies vairāki, kas vēlētos nodot savas asinis ar DV starpniecību.

Sakarā ar teikto Hamiltonas Vanadzes mīļi lūdz un aicina ikvienu, kas vēlētos vienreizēji ziedot savas asinis, to pieteikt pa telefonu vai ar rakstu Vanadzei O. Makei, 54 Strathcon Ave., S., tel.: JA 7-2477. Pieteicot jāuzdod: vārds, uzvārds, adrese un telef. numurs; pieteikumus pieņem līdz š. g. 30. oktobrim. Pēc tam asins devēju saraksts tiks iesūtīts Kanadas Sarkanajam Krustam. Sarkanais Krusts pats kārto asins pārbaudes un norunā asins nodošanas laikus.

Pārdomāsim par šo mūsu pienākumu pret citiem cilvēkiem, kas mokās slimības izmisumā un ar nāves domām. Tautieti, Tavs upuris nebūs lieks, Tavs devums varbūt atdos dzīvību un spēku kādai sirgstošai sirdij!

DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu kopa

ZVIEDRIJĀ IESPĒJAMA PILSONISKA VALDĪBA

Noteicēja ir Zemnieku savienība, kas jaunā kabineta atslēgu tur savās rokās

VĒSTULE NO STOKHOLMAS

Pirms otrās kameras vēlēšanām Zviedrijā tikpat kā visa Eiropas prese bija pārliecināta, ka Zviedrijā nekādas pārmaiņas nenotiks un joprojām valdīs sociāldemokratu dirigētā Erlandera valdība, kuŗai atbalstu dod zemnieku savienība, kas valdībā, kopā ar sociāldemokratiem, iestājās 1951. g. nolūkā panākt lauksaimniecības ražojumu cenu uzlabojumu valdības subsidiju veidā.

Bet notikušās vēlēšanas visus tagadējai valdībai labvēlīgos pareģojumus mazliet pārsteidza: Zviedrijā notika viegla politiska zemestrīce, kas apsvieda gandrīz otrādi visu valdīšanas procedūru. Formāli gan valdības līdzšinējā koalicija joprojām ir majoritātē, bet abas valdības partijas vēlēšanās zaudējušas kopā 11 mandātus, pie kam zemnieku savienība — 7 (iepriekšējās vēlēšanās jau bija zaudējusi 8), un tagad partijai ir vairs tikai 19 vietu parlamentā. Varbūt pati zemnieku savienība, sevišķi tā daļa, kas grupējās ap tagadējās koalicijas sirdīgo aizstāvi Hedlundu, domā, ka zemnieku savienības „tirgus cena" kāpusi tieši šo zaudēto mandātu dēļ, jo, lūk, pirms 1951. gada tas sociāldemokratiem bijis zināms lukss, ka viņi valdībā iepēmuši zemnieku savienību, jo toreiz viņiem vieniem pašiem bijusi majoritāte. Turpretī pēc tagadējām vēlēšanām šīs majoritātes sociāldemokratiem vairs nav: no 231 mandāta viņiem ir tikai — 106.

Ar vārdu sakot, tagad saskaitītas visas vēlēšanās nodotās balsis, arī tās, kas nodotas pa pastu. Tagad Zviedrijas parlamentā situācija nu ir šāda: valdības koalicija zaudē 11 vietas, kuŗas iegūst konservātīvie (hēgeri) ar mag. iur. Jarlu Hjalmarsonu priekšgalā. Soc. - dem. zaudē 4, bet zemnieku savienība 7 vietas, kas liecina par ievērojamu pārkārtošanos, ko, acīmredzot, panākuši jaunie vēlētāji un kristīgo organizāciju aktīva piedalīšanās vēlēšanās. Vienu mandātu soc. - dem. noteikti atdevuši komūnistiem un pārējos prof. Ulīna tautas partijai (liberāļiem), kuŗi savukārt kādus 4 atdevuši konservātivajiem, kuŗiem zemnieku partija atdevusi visus 7 zaudētos mandātus.

Tātad jaunajā parlamentā tagad ir: 42 konservātīvie (bija 31), 19 zemnieku savienības (26), 58 tautas partijas (58), 106 sociāldemokrati (110) un 6 komūnisti (5).

Ar šiem cīpariem nu tiek kalkulēta nākošās valdības koalicija. Tagadējai koalicijai kopā tātad ir 125 mandāti no 231, t. i. noteikts vairākums, bet izvirzās **pavisam jauns un ārkārtīgi svarīgs apstāklis: parlamentā nu ir pilsoniska majoritāte:** 42 konservātivie, 58 liberāļi un 19 zemnieku savienības, kopā 119 pret 106 sociāldemokratiem, t. i. 13 balsu vairākums. Ja sociāldemokrati opozicijā ietu vienmēr kopā ar komūnistiem, tad tajā būtu 112 pret 119 valdības koalicijas balsīm, taču arī tad vēl ir 7 balsu vairākums. Tātad pilsoniska valdība Zviedrijā tagad ir iespējama. Un tā nu ir galvenā problēma tagad notiekošās jās preses pārrunās un politiskās apspriedēs. Veikalnieciski kombinējot, taisnība ir tam komentātoram, kuŗš rakstīja, ka zemnieku savienības „tirgus cena" ir pat augstāka nekā tā būtu pie drošas sociāldemokratu vai arī līdzšinējās pilsoniskās opozicijas majoritātes. Atslēga ir zemnieku savienības rokās. Bet politika tomēr nav veikals un ar „tirgus cenas" kalkulācijām te nepietiek. Tas zemnieku savienības stāvokli padara ļoti atbildīgu un grūtu, jo tai jāizšķiras par savas partijas nākotni. Pašā zemnieku savienībā, sevišķi no jauno zemnieku un studējošo jauniešu puses, prasība pēc tagadējās koalicijas pārtraukšanas bija ļoti stipra. Tāpat arī abas līdzšinējās pilsoniskās opozicijas partijas, sevišķi veiklais taktiķis Hjalmarsons, zemnieku savienībai „nedos mieru" un atgādinās tās pienākumu — respektēt savu vēlētāju mājienu, jo nevar jau apgalvot, ka tie zemnieki, kas vēl nobalsoja par savu sarakstu, būtu atzinuši tagadējās valdības politiku.

Jau notikušas abu tagadējās valdības partiju vadības apspriedes. Pirmie apspriedās sociāldemokrati, pilnvarojot tagadējo valdības galvu Erlanderu turpināt pašreizējo koaliciju, pie tam ar zīmīgu klausulu, ka soc. - dem. varētu valdīt arī vieni paši. Bet šāda situācija praktiski nozīmētu sociāldemokratu nokļūšanu zem komūnistu spiediena. Tālāk tas nozīmētu, ka Zviedrijas valdības liktenis tiktu svērts un kalkulēts — Villagatānā, jo komūnistu „starptautiskā rīcība" tiek dirigēta no Maskavas. Tādā stāvoklī sociāldemokrati nerisķēs sevi iemanevrēt. Turpretī Maskavai tieši šādas situācijas rašanās būtu ļoti vēlama, jo tā lietu ūdeni uz Chruščeva „sociālistiskās vienības" politikas dzirnavām. Tādēļ ministru prezidents Erlanders meklē citu izeju. Stokholmas strādnieku organizāciju pārstāvju sanāksmē 1. oktobrī viņš attīstīja tādu viedokli, ka tagadējai valdības koalicijai vēlētāji ir dāvājuši uzticību un koalicijai nav tiesības šo uzticību pamest, t. i. atstāt valdību.

Zemnieku savienības partijas sanāksme nav vēl pieņēmusi noteiktu lēmumu, Hedlundam nav arī izdevies panākt tagadējās valdības vienkāršas turpināšanas atzīšanu, jo lēmums ir tāds, ka sociāldemokratiem jāved sarunas par pavisam jaunu valdības programmu. Tātad viss atkarājas no tā, kādas koncesijas sociāldemokrati varēs dot Hedlunda partijai. Protams, tai vajadzēs būt ļoti augstai „cenai", ja sarunas beigtos ar tagadējās koalicijas turpināšanu.

BALTIEŠU STĀVOKLIS

Kas attiecas uz Baltijas valstu trimdiniekiem un viņu interesēm šajā sakarā, tad jāsaka, ka notikušo vēlēšanu rezultāts baltiešus nomierina, jo līdz šim šad un tad tiem tiešām bija jādreb par savu likteni. Atminēsimies ārlietu ministra Undēna runu Zviedrijas parlamentā 1946. g. ieģionāru izdošanas laikā, ārlietu ministra „vasaras atvaļinājumu" padomju valstī, ministru prezidenta Erlandera viesošanos Maskavā un zviedru flotes viesošanos Rīgā. Sakarā ar visiem šiem notikumiem baltiešiem bija jākļūst nemierīgiem un pat satrauktiem, jo viņiem pārāk labi zināma tā cena, ko Maskava mēdz prasīt par savu „draudzību"! Turpretim Hjalmarsona un prof. Ulīna deklarētie viedokļi vēlēšanu laikā baltiešus ievērojami mierināja, viņi pat saistījušies ar baltiešiem dotiem ļoti labvēlīgiem solījumiem gadījumā, ja šie viņi uzņemtos Zviedrijas valsts vadību. Bet arī tagadējās koalicijas turpināšanas gadījumā stāvoklis būs labvēlīgāks, jo baltiešiem draudzīgo partiju svars ievērojami cēlies.

V. A.

LABOJUMS

LA iepr. n-rā 1. lapaspusē Tā tas toreiz iesākās . . . attēlu parakstos ieviesušās kļūdas: Zem attēla Kanadas Vēstnesis jālasa I. Jankovskis un zem Brīvā Balss — 1949. gadā.

KANADĀ

TORONTO

❶ 21. oktobrī, plkst. 4 Sv. Andreja baznīcā iesvēdīs sestdienas ģimnazijas vecāku padomes ģimnazijai dāvināto karogu. Pēc dievkalpojuma plkst. 5 baznīcas zālē sekos svinīga karoga nodošana un audzēkņu priekšnesumi: deklamācijas, klavieru un vijoles solo un ritmo - plastiski uzvedumi. Tanī pašā vakarā Saimniecisko darbinieku apvienība ģimnazijai pasniegs zvanu.

Vakarā piedalīties aicināti visi skolas draugi un labvēļi.

Ģimnazijā mācās 74 audzēkņi; šogad I klasē pieteikušies 30 jauni skolēni.

❷ Tautas augstskolas pārstāvis A. Sudmalis lūdz organizācijas, kas savā laikā apņēmās materiāli atbalstīt Tautas augstskolu, pēc iespējas tuvākā laikā iemaksāt atsvēlētās naudas summas.

❸ Rudens jau atkal iepēmis savu vietu dabā un, kā vienmēr, ietekmē arī cilvēka izjūtas. Dzestrie vēji, kas drebina dzeltenās lapas un uz ielām gaudo elektrisko vadu stieples, spiež cilvēku meklēt siltumu mājīgās telpās tuvinieku un draugu pulkā.

Lai tautiešiem sagādātu latvisku siltumu, Toronto latviešu biedrības dāmu komiteja gaumīgi iekārtojusi savas biedrības telpas, kuŗās 13. oktobrī rīko pirmo rudens ieskaņu vakaru ar priekšnesumiem pie koši klātiem kafijas galdiem, ar deju, sirsnīgu pačalošanu un nopietnām pārrunām latviskā gaisotnē.

Šinī sestdienas vakarā rudens ieskaņu ievadīs A. Bukovska ar solo dziesmām un operu ārijām. Namamātes pasniegs smaržīgu kafiju un garšīgus cepumus, ko viņas allaž labi un gaumīgi sagatavo.

Nav šaubu, arī šis vakars dos viesiem tikamu izklaidēšanos pašu mājās draugu un paziņu pulkā. Dāmu komiteja savās telpās, 198 Osler ielā, laipni sagaidīs un pacienās katru tautieti, kam sirdī rudens vēdas.

❹ Sabiedrisko darbinieku apvienības rīkotajā koncertā par labu gaidām un skautiem, kuŗā dziedāja Pēteris Lielzuika un Alma Skudra, pavisam pārdotas 380 iejas biļetes par $1,00 gabalā, un pēc galīgas norēķināšanās koncerts devis $200,00 tīru atlikumu, kas sadalīts proporcionāli Rīgas un Tērvetes skautu un Gaujas gaidu vienībām.

❺ Mācītājs A. Čops salaulājis Ilmāru Rozi un Ludmilu Bulu.

❻ I ev. - lut. draudzes dāmu komitejas Plaujas svētku draudzes vakars ar tēju notika baznīcas augšējā zālē svētdien, 7. oktobra vakarā. Zāle bija gaumīgi dekorēta rudens ziediem, lapām un augliem. Draudzes mācītājs A. Čops referēja par tematu Vecums. Daudzie vakara viesi varēja arī izmēģināt laimi loterijā.

❼ Mācītājs A. Lūsis kristījis Ivaru Kārli Vītolu, Arvīda un Veltas dēliņu, un salaulājis Augustu Leišupu un Veru Krūmu.

LONDONA

❽ Centīgās Londonas DV nodaļas vanadzes pr-ces A. Ēbeles vadībā, 13. okt. skaistajā Old-Fellows zālē, 555 Dundas ielā, rīko bazāru un dejas vakaru. Bazārā varēs iegādāties daudz pašu vanadžu, gan pārējo tautiešu ziedotās un darinātās mantas, kā tautiskus audumus, keramiku u.t.t. Bez tam vēl būs amerikāniska loterija un citi pārsteigumi, pilna bufete un aukstais galds. Dejas spēlēs eiropiešu orģestris. Ieejas maksa kungiem $1.—, dāmām $0.75. Vecākiem par 65 gadiem ieeja brīva. Sākums pl. 7.00. Sarīkojuma atlikums trūkumcietējiem.

ST. KATARINES

❶ St. Katarines Mednieku un makšķernieku klubs 20. oktobrī ieskaņu vakaru ar sarīkojumu sezonu ar medību sezonas atklāšanas balli. Sarīkojums notiek pie biedrības mazajās telpās, 43 Facer St. Deja pie labākā orķestra skaņām, pilna bufete, dažādu medījumu un zivju uzkožamie. Sarīkojuma sākums pl. 7 vakarā.

❷ Atklājot pilu medību sezonu, St. Katarines mednieki kuplā skaitā bija izbraukuši uz plaši pazīstamo Lutera mārsu. Medības bija veiksmīgas, kaut arī to noslēgumā vietējais medību pārraugs dažu mednieku somu „atslogoja", atņemot tā saucamās ūdens vistas. Vērtējot medījumu skaitu, mednieki par starpgadījumu nebija noskumuši. Šāda veida pārbaude mednieķiem atgadījās pirmoreiz.

HAMILTONA

❸ HLB kora mēģinājumi notiek katru svētdienu pl. 7,00 vakarā, 16 Market St., Lauksaimniecības biroja telpās. Koris gatavojas 18. nov. svinībām un Dziesmu svētkiem 1957. g. pavasarī Toronto. Jauni dziedātāji vēlami visās balsīs.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7738, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTAJU vēstules

KO ISTI VIŅŠ GRIBĒJA TEIKT?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ir brīži, kuŗi liek mums aizmirst lielpilsētas troksņus un ikdienas rūpes. Tādš sengaidīts brīdis bija 6. oktobrī, kad Toronto viesojās mūsu cienījamā māksliniece Lilija Štengele Valdemāra Kārkliņa lugā „Jaunas asinis". Lai gan luga bija ar vieglu saturu, tomēr skatītājus aizrāva līdz pēdējam elpas vilcienam Lilija Štengele ar savu izsmalcināto šarmanto spēli, ko tiešām spēj sniegt tikai ista māksliniece. Tāpat kā tas bija mūsu sirmajā Rīgā,tā arī Jaunajā kontinentā bija bauda noskatīties viņas mākslas sniegumā. Patīkami būtu drīz atkal viņu redzēt uz Toronto skatuves.

Izrādes noslēgumu zināmā mērā sabojāja M. Vētras apsveikšanas runa. Līdz šim vēl neesmu izlobījis, ko īsti Vētras kungs ar savu vārdu mistrojumu bija domājis. Jābrīnās, kā šis bargais kritiķis, kuŗš ar savu aso kritikas šķēpu ir cirtis pa labi un kreisi, vietā un nevietā, nespēja pateikt cienījamai māksliniecei kaut dažus siltus vārdus.

E. Vainags, Toronto.

PAR „TOMĀTU KAUJU" UN STUDENTU IZDARĪBĀM

Laikrakstā LA 1956. g. 28. septembŗa numurā parādījās raksts par studentu savādām izdarībām Mc Mastera universitātē Hamiltonā.

Ar nožēlu jākonstatē, ka šī raksta nezināmais autors nav savu uzdevumu godam veicis, jo dotā informācija neatbilst patiesībai. Kas attiecas uz tā saucamo „tomātu kauju", tad tās atļautais ilgums ir nevis 10, bet gan 20 minūtes. Bez tam cepure, kuŗa bija jāņoņem no stabba gala, šogad tika noņemta 2 minūšu laikā. Ja cepuri nenoņem, tad tā nebūtu jāvalkā visu gadu, bet gan tikai līdz Pateicības dienai. Tomātu kauja nenorisinās starp pirmā kursa un pārējo kursu studentiem, bet tikai starp pirmā un otrā kursa studentiem.

Šīs izdarības, lai gan varbūt, no malas skatoties, liekas, mulķīgas, tomēr tām ir svariga loma jauno studentu dzīvē. Tie sanāk no visām Kanadas provincēm un arī no ārzemēm. Dažādās izdarības, starp kuŗām ietelp arī „tomātu kauja", ir domātas šo studentu saliedēšanai vienā ciešā saimē. Kā tas ir gadu gadiem pierādījies, tad šīs izdarības arī godam veic savu uzdevumu.

Turpmāk būtu vēlams, lai katrs, kas grib rakstīt par šīs universitātes studentu dzīvi, vispirms ievāktu pareizu informāciju. Pēdējo var saņemt no ikviena studenta, kas studē šinī universitātē, vai arī no universitātes administrācijas.

Kārlis Frichergs un Sigurds Andersans, 3. kursa studenti MC Mastera universitātē Hamiltonā

TUVĀK PILNĪBAI

Latvijas Amerikā redakcijai

Trimdiniekiem ir liela izdeviba iepazīties ar tautām, to valodu, dzīves veidu un dabu tieši uz vietas, dzīvojot dažādās zemēs. Ja latviešu rakstos ir citēti svešo zemju izdevumi vai izteicieni, tad tie jau sasniedz ievērojamu pilnību. Nemsim p. p. šī laikr. 26. sept. numuru un pašos Amerikas dienvidos Arģentīnas žurnāla Latvija jūlija un augusta n-rus. Pirmajā beļģu laikr. minēts pareizi, arī itaļiešu (izņemot vienu pēdējo līdzskani). Tāpat bēgļu meitenes Ineses plāksnes zviedru teksts ir pareizs, izņemot „muciņas" iztrūkumu uz vārda „pa" (dažreiz to mēdz aizstāt ar punktiem). Mazais Arģentīnas žurnāls spāņu un portugaļu vārdus iespiež labi. **T. M., Linkolnā**

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Nelzlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai inicīāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ATCERĒSIMIES tautiešus vergu nometnēs, invalidus, slimos un vecos ļaudis Eiropā, kā arī grūtdieņus šaipus okeanam.

PIEDALĪSIMIES

ZIEMASSVĒTKU AKCIJĀ

DV KV kasiera pasta adrese: Mr. A. Lucis, 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada.

BEZ ZIEDOJUMU VĀCĒJIEM, ZIEDOJUMUS VAR IEMAKSĀT:

TORONTO: P. Ratnieks, 123 Huron St. (Redakcijas telpās)
HAMILTONĀ: E. Krasts, 109 Bay St.
MONTREĀLĀ: N. Vecziedinš, 3355 Barley St.
LONDONĀ: J. Zviedrāns, 570 Maitland St.
ST. KATERINĀ: J. Gulbis, 21 Patricia St.
NIAGARĀ: J. Celms, 1912 Delaware Ave.
BRAMPTONĀ: J. Ronis, 2 David St.
KIČENERĀ: J. Zommers, 20 William Street, Waterloo.
NORANDĀ: E. Snore, 6-C—Ave.
SADBERIJĀ: Z. Neimanis, 123 Dufferin St.
VINIPEGĀ: J. Staudzs, 668 Toronto St.
VANKUVERĀ: E. Vērsāns, 1944 Adanac St.
ALBERTĀ: E. Delveris, 5011—13 Ave., Red Deer
EDMONTONĀ: R. Vilks, 13311 Dovercourt Ave.
HALIFAKSĀ: A. Silgailis, P.O. Box 436, Sprayfield, N.S.

„MĒS APVIENO

Rietumvācu liberāļi bra demokratisko

Mūsu pastāvīgā līdzstrādnieka R

„Mums beidzot jāsāk cita taktika Vācijas apvienošanas jautājumā. Mēs pierādīsim, ka apvienosim Vāciju," tā pirms dažām dienām Bonnas parlamentā atklātībai paziņoja vairāki brīvo demokratu (liberāļu) deputāti.

Šāda doma stāties tiešos sakaros ar „Vācu demokratiskās republikas", pilsoņiem un politiķiem, rietumvācu liberāļos valdīja jau sen. Viņu priekšsēdis Dēlers šādu taktiku jau daudzreiz bija ieteicis Rietumvācijas valdībai. Nu Dēlera politiskam plānam pievienojušies arī Bundesrepublikas lielākās valsts — Ziemeļreinas/Vestfāles — liberāļu politiķi.

Rietumvācu liberāļi uzņemt sakarus vēlas vispirms ar Austrumvācijas liberāļiem. Pēdējo priekšsēdis Dr. Lochs jau paziņojis, ka viņš un viņa partijas draugi „ar ilgošanos" gaidīs „domu un ideju biedrus no Rietumvācijas". „Mūsu mērķis," preses pārstāvjiem paskaidrojis Lochs, „ir tādas „Visvācu pārstāvības" dibināšana, kuŗā letilpt Austrum- un Rietumvācijas liberāļi, kas pūlētos panākt Vācijas apvienošanu."

Ziemeļreinas / Vestfāles liberāļi jaunatnes pārstāvis Bundesrepublikas laikrakstu pārstāvjiem deva interviju, kuŗā atzinies, ka jau agrāk bijis Austrumvācijā un runājis daudzās masu sapulcēs. „Savos pr vātos ceļojumos „Vācu demokrat kajā republikā" vairākkārt runā austrumvācu liberāļu sanāksmē Vienmēr esmu varējis brīvi izteik savas domas. Gluži tāpat savus u skatus brīvi izteikt varējuši krievu joslas cilvēki." — Kāda R tumvācijas dienas laikraksta lī

Dzīvīte, dzīvīte . .

ZILI BRINUMI AMERIKĀ

Aleksandra Bredlija ģimene 7 gadus maksā valdībai īri par istabu savrupmāju Klīvlendā t vienu dālderi gadā!

Šie zilie brīnumi radās tā: 1 g. Bredlijs pārdeva valdībai 17 istabu māju ar 5 vannas 3 būm un 4 kamīniem par 31.000 deru veterānu hospitala vaj būm. Valdība tomēr slimnīcas ju atmeta, un labdabīgs valsts rēdnis izīrēja Bredlijam no viņa pirkto māju par 1 dālderi re gadā „līdz tam laikam, kad v bai īpašums būs vajadzīgs tam lūkam, kādam tas nopirkts". dība nu prasa, lai lētais īrn māju atbrīvo, bet misters Br ka nē, jo pēc līguma nams viņu īrēts par dālderi gadā, kamēr t mantos slimnīcas vajadzībām. derālais tiesnesis Džoness t atzinis, ka valdības ierēdnis bijis pilnvarots līgt tādu līg un Bredlijam drīz būs jāatstā va pils.

1939. g. 5. oktobrī Munters K ļī Staļinam personīgi uzraugo īrēja Padomijai uz 10 gadiem, 1949. gadam, Latvijā zināmus vidus padomju jūras, gaisa un zemes militārām bāzēm. Tas „bizness": bažu ierīkošana u gāde pacels mūsu saimnieciskā vi, bet kad izplēnēs kara lie krievi no tām izvāksies, un būs atkal labi. Padomija pa zēm solīja Latvijai tankus un tanku ieročus par vairāk ne milj. latu. „Labais veikals" be ar padomju tanku iebrukumu vijā . . .

Kad mūsu zemei beidzot ra kāds starptautisks tiesnesis, k zis, ka Latvija tikusi apkrāpt spriedīs taisnu tiesu, lai sa no Dievzemītes izvāktos?

* *

ASV tautsaimnieki priecāja auto rūpniecībai progresējot nējā tempā, drīz ASV nebūs vienas garāžas, kuŗā neatras kādam auto. Pareizi — uz jau tagad nav vietas, kur tie braukt!

Drīz ASV tālredzīgie val varēs arī priecāties, ka Pad ikvienā municijas noliktavā spēcīgai atombumbai. . .

Tad gan ASV redzēs īsto brīnumus!

* *

ASV ārlietu politikas v Dalless pastaigājies nepazīt jorkas ostā. Kāds letiņš gra cināties. Lielais politiķis to aiz stērbelēm un jautā, kur kurpe spiež, ja nolēmis sev bu ņemt. „Ak, nav vērts va vot, visa pasaules politika sarkano elli. Tik un tā mu siem reiz čekista nagans pak bezcerīgi atsaka mūsējais. „ vai tad nu tik traki ir!", viņu valstsvīrs, „Daža laba smīgāka manevra dēļ pasau ļitikā nav taču vērts galvu Ielesim dragstorē, parunāsim to, redzēsiet, vēl viss būs Abi aizlet un lietiški pārru saules lielo politiku. Letiņ ar tik pārliecinošiem fakt reāliem piemēriem, ka Dall pēc pusstundas pieceļas un tam roku: „Jums būs gan — iesim abi lēkt ūdenī!"

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTĀJU VĒSTULES

KO IŠTI VIŅŠ GRIBĒJA TEIKT?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ir brīži, kuŗi liek mums aizmirst ielpilsētas trokšņus un ikdienas rūpes. Tāds sengaidīts brīdis bija 6. oktobrī, kad Toronto viesojās mūsu cienījamā māksliniece Lilija Štengele Valdemāra Kārkliņa lugā „Jaunas asinis". Lai gan luga bija ar vieglu saturu, tomēr skatītājus aizrāva līdz pēdējam elpas vilcienam Lilija Štengele ar savu izsmalcināto šarmanto spēli, ko tiešām spēj sniegt tikai īsta māksliniece. Tāpat kā tas bija mūsu sirmajā Rīgā,tā arī Jaunajā kontinentā bija bauda noskatīties viņas mākslas sniegumā. Patīkami būtu drīz atkal viņu redzēt uz Toronto skatuves.

Izrādes noslēgumu zināmā mērā sabojāja M. Vētras apsveikšanas runa. Līdz šim vēl neesmu izlobījis, kc īsti Vētras kungs ar savu vārdu mistrojumu bija domājis, Jābrīnās, kā šis bargais kritiķis, kurš ar savu aso kritikas šķēpu ir cirtis ga labi un kreisi, vietā un nevietā, nespēja pateikt cienījamai māksliniecei kaut dažus siltus vārdus.

E. Vainags, Toronto.

PAR „TOMĀTU KAUJU" UN STUDENTU IZDARĪBĀM

Laikraksta LA 1956. g. 28. septembŗa numurā parādījās raksts par studentu savādām izdarībām Mc Mastera universitātē Hamiltonā.

Ar nožēlu jākonstatē, ka šī raksta nezināmais autors nav savu uzdevumu godam veicis, jo dotā informācija neatbilst patiesībai. Kas attiecas uz tā saucamo „tomātu kauju", tad tās atļautais ilgums ir nevis 10, bet gan 20 minūtes. Bez tam cepure, kuŗa bija jānoņem no staba gala, šogad tika noņemta 2 minūšu laikā. Ja cepuri nenoņem, tad tā nebūtu jāvalkā visu gadu, bet gan tikai līdz Pateicības dienai. Tomātu kauja nenorisinās starp pirmā kursa un pārējo kursu studentiem, bet tikai starp pirmā un otrā kursa studentiem.

Šīs izdarības, lai gan varbūt, no malas skatoties, liekas, muļķīgas, tomēr tām ir svariga loma jauno studentu dzīvē. Tie sanāk no visām Kanadas provincēm un arī no ārzemēm. Dažādās izdarības, starp kuŗām ietelp arī „tomātu kauja", ir domātas šo studentu saliedēšanai vienā ciešā saimē. Kā tas ir gadu gadiem pierādījies, tad šīs izdarības arī godam veic savu uzdevumu.

Turpmāk būtu vēlams, lai katrs, kas grib rakstīt par šīs universitātes studentu dzīvi, vispirms ievāktu pareizu informāciju. Pēdējo var saņemt no ikviena studenta, kas studē šinī universitātē, vai arī no universitātes administrācijas.

Kārlis Frichergs un Sigurds Andersans, 3. kursa studenti MC Mastera universitātē Hamiltonā

TUVĀK PILNĪBAI

Latvijas Amerikā redakcijai

Trimdiniekiem ir liela izdevība iepazīties ar tautām, to valodu, dzīves veidu un dabu tieši uz vietas, dzīvojot dažādās zemēs. Ja latviešu rakstos ir citēti svešo zemju izdevumi vai izteicieni, tad tie jau sasniedz ievērojamu pilnību. Ņemsim p. p. šī laikr. 26. sept. numurā un pašos Amerikas dienvidos Argentīnas žurnālā Latvija jūlija un augusta n-rus. Pirmajā beļģu laikr. minēts pareizi, arī italiešu (izņemot vienu pēdējo līdzskani). Tāpat bēgļu meitenes Ineses plākšnes zviedru teksts ir pareizs, izņemot „muciņas" iztrūkumu uz vārda „pa" (dažreiz to mēdz aizstāt ar punktiem). Mazais Argentīnas žurnāls spāņu un portugaļu vārdus iespiež labi. **T. M., Linkolnā**

ūtītos manuskriptus saīsināt.
zglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa-

n parakstītajos rakstos izteiktās do-
viedoklim.

ĀT:
. Staudzs, 668 Toronto St.
: E. Vēršāns, 1944 Adanac St.
. Delveris, 5011—43 Ave.,Red Deer
: R. Vilks, 13311 Dovercourt Ave.
: A. Silgailis, P.O. Box 436, Spray-

„MĒS APVIENOSIM VĀCIJU"

Rietumvācu liberāļi brauc brāļoties uz „Vācu demokratisko republiku"

Mūsu pastāvīgā līdzstrādnieka Rietumvācijā politiskās piezīmes

„Mums beidzot jāsāk cita taktika Vācijas apvienošanas jautājumā. Mēs pierādīsim, ka apvienosim Vāciju," tā pirms dažām dienām Bonnas parlamentā atklātībai paziņoja vairāki brīvo demokratu (liberāļu) deputāti.

Šāda doma stāties tiešos sakaros ar „Vācu demokratiskās republikas", pilsoņiem un politiķiem, rietumvācu liberāļos valdīja jau sen. Viņu priekšsēdis Dēlers šādu taktiku jau daudzreiz bija ieteicis Rietumvācijas valdībai. Nu Dēlera politiskam plānam pievienojušies arī Bundesrepublikas lielākās valsts — Ziemeļreinas/Vestfāles — liberāļu politiķi.

Rietumvācu liberāļi uzņemt sakarus vēlas vispirms ar Austrumvācijas liberāļiem. Pēdējo priekšsēdis Dr. Lochs jau paziņojis, ka viņš un viņa partijas draugi „ar ilgošanos" gaidīs „domu un ideju biedrus no Rietumvācijas". „Mūsu mērķis," preses pārstāvjiem paskaidrojis Lochs, „ir tādas „Visvācu pārstāvības" dibināšana, kuŗā ietilptu Austrum- un Rietumvācijas liberāļi, kas pūlētos panākt Vācijas apvienošanu."

Ziemeļreinas / Vestfāles liberāļu jaunatnes pārstāvis Bundesrepublikas laikrakstu pārstāvjiem devis interviju, kuŗā atzinies, ka jau agrāk bijis Austrumvācijā un runājis daudzās masu sapulcēs. „Savos privātos ceļojumos „Vācu demokratiskajā republikā" vairākkārt runāju austrumvācu liberāļu sanāksmēs. Vienmēr esmu varējis brīvi izteikt savas domas. Gluži tāpat savus uzskatus brīvi izteikt varējuši arī krievu joslas cilvēki." — Kāda Rietumvācijas dienas laikraksta līdzstrādnieka jautājumam, vai liberāļu jaunatnes pārstāvis arī zinot, kas vēlāk noticis ar šiem krievu joslas vāciešiem - runātājiem, kad viņi sanāksmes telpas atstājuši, jaunais liberālis atbildēt nevarēja.

Ne tikai Ziemeļreinas - Vestfāles apgabala liberāļi, bet arī citu Bundesrepublikas valstiņu brīvie demokrati pievienojušies sava priekšnieka Dēlera uzskatam, ka Vāciju varēs apvienot ar austrumjoslas trabantu palīdzību. Liberāļi gan sola, ka ar Pankovas valdības locekļiem tieši nerunās, bet tā ir tikai tukša izrunāšanās, jo kā var runāt ar Austrumvācijas liberāļu partiju, ja nerunā ar tās priekšsēdi, bet Dr. Lochs reizē ir arī Pankovas valdības šefa Grotevola palīgs.

Pirms došanās uz austrumu joslu, rietumvācu liberāļi vēl solīja, ka aiz robežas viņi neko tādu neteiks, ko varētu pārprast kā Rietumi, tā Austrumi. „Katrā izbraucienā mēs ņemsim līdz Rietumvācijas laikrakstu pārstāvjus, tie tautai varēs paziņot patiesību.

Bet Rietumvācijas liberāļi Bundesrepublikā jau nav vienīgie, kas sevī lolo domu uzņemt tiešus sakarus ar krievu joslas pārvaldītājiem. Tā domā arī sociāldemokrati, kaut sakvos izteicienos pēdējie daudz rezervētāki, aukstāki; tā domā arī Sāras apgabala liberāļi, viņu priekšsēdis Šneiders devis pilnu atbalstu Dr. Dēleram, tā — kā par brīnumu — domā pat vācu bēgļu partija (GB/BHE). Arī pēdējo partijas vadība likusi atklātībai saprast, ka ir ar mieru piedalīties liberāļu sākotājā akcijā — „vāciešiem uz savu roku apvienot Vāciju". BHE gan sev paturējusi vienu iespēju no sava pieteikuma atkal atteikties. Viena viņa uz austrumu joslu braukt nevēlas, bet akciju saistīt ar liberāļiem. Tā kā arī BHE blakus liberāļiem un sociālistiem Bonnas parlamentā sēž opozicijas solos, tad jau tagad drošs, ka liberāļi vācu bēgļu piedāvājumu saņems atplestām rokām.

Tik tālu Rietumvācijas liberāļu un citu opozicijas partiju, kā arī Austrumvācijas liberāļu priekšsēža domas. Bet ko Austrumvācijā domā citi vadošie liberāļi? Arī viņu domas jau sasniegušas Bundesrepubliku. Austrumvācieši Dēlera ieteikumu un piedāvājumu labprātāk noraidītu nekā pieņemtu. Kāpēc? Lūk, Dr. Dēlers esot uzņēmis sakarus ar kancleru Adenaueru un runājis par it kā saprašanos un koalicijas dibināšanu pēc 1957. g. septembŗa vēlēšanām. „Ar šādu Adenaueram līdzskrējēju mums nav ko runāt," izsakās daļa Austrumvācijas liberāļu.

Pats par sevi saprotams, ka Vācijas apvienošanas jautājums vācu tautai ir ļoti svarīgs. Šī problēma tautas mentalitātei ir arī tā tuvākā. Visi, kas vien aktīvi piedalās šī sasāpējušā jautājuma ātrākā atrisināšanā, gūst tautā simpatijas. Un līdz nākamajām Bonnas parlamenta vēlēšanām ir vairs tikai 11 mēneši. Priekšvēlēšanu cīņu laiks nav viegls laiks. Drudžainā darbā laiks paiet ātri.

Bet kā Dr. Dēleram, tā Ollenhaueram, tā vācu bēgļu partijas vadītājiem, tā Sārzemes Šneideram, ja viņi sevi vēlas iedalīt piedzīvojušu politiķu grupā, jau tagad vajadzēja būt skaidrībā, ka viņi bez panākumiem runās ar Austrumvācijas liberāļiem, ar turienes kristīgiem demokratiem, ja neuzņems sakarus ar Pankovas ļeļļu valdības locekļiem un Kremļa sūtītajiem sakarniekiem. Un to taču rietumniekki solījušies nedarīt.

Tātad tā vien liekas, ka viss lielais tracis par Vācijas apvienošanu „uz savu roku" būs bijis viens „tracis ūdens glāzē". Tas mazliet sakarsēs prātus, bet pēc glāzes sapļišanas sakarsētiem prātiem būs vien atkal jāatdziest. Kremļa prāti ir neizprotami, bet no tiem — un ne no kā cita — atkarājas Vācijas apvienošana vai sadalīšana. To vajadzēja saprast arī liberālim Dr. Tomasam Dēleram. **Mks**

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie

LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.

Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.

ZVANIT

EM 8-1242, Toronto

JAUNIEŠU IESVĒTE KIČENERĀ UN VINIPEGAS sv. KRUSTA DRAUDZĒ

No kr.: Sīlvija Auziņa, māc. A. Voitkus, Ausma Auziņa. K. Tomiņa foto

28. septembrī iesvētītie Imants Deme, Ieva Dūna un Ervins Liepiņš. Vidū māc. F. Ruperts. Foto T. Sniķeris

KAD PA LATVIJAS CEĻIEM MICIJĀMIES KĀ PA DUBLIEM

75 gadus vecā būvinženiera J. Dzelzīša atmiņas

Būvinženieris Jānis Dzelzītis, kuŗa vārds reiz saistījās ar ostu dziļbūvēm, 13. oktobrī Indiānāpolē, atskatās uz raženiem 75 mūža gadiem. Kā rosīgu vietējo sabiedrisko darbinieku (draudzē un latviešu labā) viņu pazīst arī plašāka trimdas saime, jo bijis delegāts visos līdzšinējos ALA's kongresos, ne vien viens no gados vecākajiem, bet arī rosīgākajiem.

Dz. dzimis 1881. g. 13. okt. Bīriņu pagastā, kur viņa tēvs, mūrnieku amata meistars, cēlis baronam Pistolkorsam skaistu pili, kas mums atmiņā kā grāmatnieku atpūtas sanātorija. Īstenībā viņš ir Cēsu novada ļaužu, kur Vaives Lielmežos jau 16. g. s. dzīvojis viņa vecākais, pēc baznīcu grāmatām uzzīnātais senčis ar lībisku vārdu Matts (miris 1644. g., 90 gadu vecs). Kad vēlāk doti uzvārdi, viņa vecvecvectēvam kalējam Dāvim

Inž. Jānis Dzelzītis

(dz. 1708. g.) tā stipruma dēļ muižnieks dod uzvārdu Dzelze, kas vēlākās paaudzēs pārveidojies par tagadējo Dzelzīti. Dāvja brālim, kuŗš arī bijis stalts augumā un varens spēkā, muižnieks turpretim devis citu uzvārdu — Tērauds. Jāņa vecvectēvs Mārcis jau bijis cunftīgs mūrnieku amata meistars Cēsīs, tāpat visi viņa dēli un dēla dēli, ieskaitot pašu jubilāru, bijuši mūrnieku amata meistari.

Pēc ganu gaitām un draudzes skolas, Jānis 15 g. v. pārnāk uz reālskolu Rīgā, lai īstenojot vecāku ieceri kļūtu par architektu. Skolas brīvlaikā puika tomēr nasāk Rīgas vidusskolniekiem toreiz neparastas gaitas — iestājas par mūrnieka mācekli uz būvēm, kur viņam ķelle tā iepatīkas, ka pamet reālskolu un uz 4 g. paraksta mācekļa līgumu. Pēc darba, vakaros, kā arī svētdienu rītos, Jānis cītīgi apmeklē Amatnieku skolu, ko beidz 1901. g., tanī pašā gadā nododams savu zeļļa darbu (baznīcas gotisku loga aili) un iegūdams mūrnieka un akmeņkaļa zeļļa diplomu. Interesantas bijušas tā laika cunftīgo amatnieku izdarības: kad saņemts zeļļa diploms, vajadzējis nodzert „zeļļa kāzas", kas nozīmējis uzņemšanu Sv. Jāņa Ģildes zeļļu konventā, tās saistītas ar svinīgu ceremoniālu (zeļļa zvērests, jānoskūpsta cunftes karogs un jāsadzer no cunftei 1350. g. dāvātā kausa, kam drīkstējis pieskarties tikai ar baltā cimdā tērptu roku, citādi bija jāmaksā rublis). Saņemtam zellim tad pasniegta platmale, pīpe ar tabakmaku un spieķis, jo mācekļim bijis ne tikai noliegts zeļļus uzrunāt ar tu, bet viņš nedrīkstējis nedz smēķēt, nedz staigāt ar

(Nobelgums 4. lpp.)

Indriķis Rītiņš

BRĪVĪBAS CĪŅU LAIKĀ LATVIJĀ

Kā skolotāju kursu lektori un „Maigas" pasažieri pieredzēja bermontiešu pirmo sakāvi Daugavgrīvā

II

UZ TVAIKOŅA „MAIGA"

Pirmdien, 1919. g. 13. oktobrī 4 Izgl. ministirijas lektori Krūza, Lancmanis, Graubiņš un Rītiņš mācītāja T. Grīnberga un skolotāja Ansaberga pavadībā no paša rīta ieradāmies Ventspils ostā, kur „Maiga" jau gatava braukšanai.

Kuģīša klājs pilns iesaiņotām mantām, bet abās kajītēs ap 100 pasažieŗu. Pēdējo skaitā kādi 40 latviju kareivji virsnieka Vestberga vadībā. Mani kollēgas novietojās kajītē starp kareivjiem, es piesmēķētās telpas dēļ paliku uz klāja. Jūŗa sacēlās stipŗs pretvējš, tā ka tvaikonītis maz tika uz priekšu. Naktī arī stipŗi lija, un tā kļuvu pavisam slapjš. Toties jūŗas slimība man neuznāca, bet visu nakti tā mocījusi kollēgas. Tikai ēstgriba gan uzmācās: Rītiņķi gan bijām Ve ntspilī iebaudījuši, bet nekā ēdama mums līdz nebija, jo cerējām, ka vakarā būsim jau Rīgā. Bufetes kuģītī nebija . . . Tikai otrdienas rītā ieraudzījām Bolderājas bāku. Bet Daugavas grīvā un pašā Daugavā bija daudz karakuģu, ar franču, angļu un amerikāņu karogiem. Tvaikonītis brauca tieši iekšā Daugavas vārtos. No Bolderājas krasta mūs saņēma šauteņu blīkšķiem. Vācu kareivju patruļa krastmalā lika kuģītim apstāties un kapteinim braukt ar laivu malā sarunām.

Izrādījās, ka Daugavas kreisais krasts bermontiešu varā, un tie paziņo kapteinim, ka „Maigu" ar visiem pasažieŗiem un mantām uzskata par savu kara ieguvumu. Liek, lai kuģītis pēc pusstundas piebrauc malā un pasažieŗi dodas gūstā . . .

Uz „Maigas" sacēlās uztraukums, protesti. Pēc dotā pusstundas laika notecēšanas bermontieši raidīja pret „Maigu" šauteņu zalves: lodes sīca un brakšķēja, urbjoties tvaikonīša skurstenī un sienās, logu stikli šķindēdami bira, sievietes kliedza, bērni vaimanāja. Kapteinis teica, ka nedrīkstot laut kuģītī nogremdēt un uzņemties atbildību par tik daudz dzīvībām. Lika iedarbināt mašīnas, un kuģītim braukt malā. Mēs jau iznīcinājām dokumentus, kas gūstā varētu radīt represijas. (Biju deputāts Tautas padomē).

„Maigas" priekša pa labi krasts ar bermontiešiem, pa kreisi angļu kreiseris „Van Noc". Pēdējā komandants uzsauc „Maigas" stūrmanim angliski: „Uz kurieni?" — „Gūstā," stūrmanis atbild arī angliski. Bet angļis rāda ar roku un pavēl angliski, lai kuģītī stūrē uz otru pusi, aiz „Van Noc'a" korpusa. Bermontieši gan vēl brīdina ar dažiem šāvieņiem, bet „Maigai" jau aiz „Van Noc'a" drošā patvērumā . . . Redzam, ka krastmalieši brauc ar laivu pie „Van Noc'a", laikam prasa „Maigu" sev, tikai bez panākumiem.

Jau otro dienu jāļaužas bez ēšanas. Bet ēdiens nav arī nemaz vairs prātā. Domas saistās vienīgi ap to, kā tas viss beigsies? Vestbergs skaidro saviem kareivjiem par svešajiem kara kuģiem, kāda tipa tie katrs. „Tie 2 tur angļu kreiseŗi, tālākie 4 angļu iznīcinātāji, tas 1 angļu mīnu licējs, priekšējie 2 franču kreiseŗi, bet beidzamais Ziemeļamerikas Savienoto Valšķu kreiseris." Arī mēs uzmanīgi klausāmies un vērojam līdz. Pēcpusdienā rādzam, ka starp karakuģiem notiek strauja sazināšanās motorlaiviņās. Vakarā „Maigu" „Van Noc's" pievilka sev cieši klāt un vēl piesaistīja ar resnu tauvu, laikam taču, lai nakts tumšā nevarētu mūs aizvest prom ar varu. Trešdienas rītā „Maigu" atbrīvoja no angļa un lika aizbraukt tālāk nost pret Daugavas vidu. Kuģīša personāls sprieda, ka laikam likšot braukt atpakaļ jūŗā, lai piestātu Ainažos.

Novērojām, ka visos karakuģos noris strauja darbība: spodrina klājus un ierīces, pieved pie lielgabaliem rīčās granātas un maina stobroš lādiņus. „Van Noc'a" matroži, kas mums draudzīgi, cilādami granātas, rāda mums ar rokām, ka tās lidošot pret bermontiešu krastu, bet mēs vēl nesajēdzam, kas te notiks.

Pusdienas laikā saņemam pavēli, ka visiem jāatstāj „Maigas" klājs un jānovietojas kuģīša apakšējās telpās. Tikko paspējam to izdarīt, kad no franču pirmā kreiseŗa atskan spēcīgs lielgabala brāziens, un tam sekoja spēcīga dunoņa no visiem pārējiem kara kuģiem. Uztraukumā uzskrejam klājā, un te mūsu acīm paveras nekad vēl neredzēts, bet neaizmirstams skats: No visiem kara kuģiem pret Bolderājas krastu vērstie lielgabalu stobri raida ugunīgus šāviņus pret krastmalas u. c. nocietinājumiem. No mīnas sprādziena sagāžas Bolderājas bāka, izceļas ugunsgrēks, lido gaisos raķetes . . . Bombadrēšana turpinājās kādu stundu, bet tad norima.

Pa Daugavu no Rīgas puses, pa attekām no Mīlgrāvja un Ķīšezera puses devās šurp 7 kuģīši ar mūsu Latvijas kareivjiem. Vestbergs zināja, ka tie esot 9. pulka I bataljons un 8. rota pulkvežleitnanta Bolšteina vadībā. Kara kuģu personāls sagaidīja latvju kareivjus, cepures vicinādami un skaņi urravodami.

Mūsu Vestbergs ar saviem 40 vīriem arī sakāpa „Maigas" laivās un arī devās krastmalā cīņās. Šaušanu viņiem nebija, bet viņi teica, ka tās viņus jau priekšā gaidot . . . Cīņa bija straujā, bet beidzās drīz. Redzējām, ka lenaldnieki pēc daudzu krišanas pacēla baltus lakatiņus, atdeva ieročus un padevās gūstā.

Arī Vestbergs ar savējiem drīz atgriezās atpakaļ uz „Maigas", vedot līdz laivā bārdainu gūstekni, kas, kā izrādījās, bija mūsu vakardienas apšaudītājs un gūstā pēc mēju komandas vadītājs, kaprālis Sobko, mazkrievs.

Tā bija pirmā uzvara par bermontiešiem 1919. g. 15. oktobrī, un mēs, „Maigas" pasažieŗi, bijām tās aculiecinieki.

III

UZVARA

Mūs pašus izlaida no „Maigas" tikai ceturtdienas rītā Jaunmīlgrāvja krastā, jo tālāk „Maigai" braukt vēl neļāva. Mēs devāmies uz Rīgu kājām, jo citas satiksmes iespējas nebija. Tā tikai ceturtajā dienā pēc 3 diennakšu pilnīga bada dabūjām paēst.

Es steidzīgi uzrakstīju pārskatu par mūsu gaitām un aiznesu Izglītības ministrijai, bet izrādījās, ka Skolu departaments pārvietojies uz Cēsīm. Tātad mums ar Graubiņu, kā Skolu departamenta darbiniekiem, arī jādodas turp. Bet tas bija iespējams vilcienu satiksmes dēļ tikai nākamajā dienā.

Bet es paguvu vēl pēcpusdienā iesniegt ziņojumu un pastāstīt novērojumus bermontiešu okupētajā Kurzemē un Daugavgrīvā valsts vadības sēdē, kur bija klāt prezidents J. Čakste, ministru prezidents K. Ulmanis un ģenerāļi Sīmansons un Balodis. Vakarā pastāstīju savas pieredzes Tautas Padomes sēdē, kas notika nevis vairs parlamenta sēžu telpās (apšaudes dēļ), bet Bekeres ģimnazijā Stabu ielā.

Jau pēc nepilnas nedēļas Izglītības ministrija pārcēlās atpakaļ uz Rīgu, jo pēc sabiedroto eskadras uzstāšanās Daugavā un bermontiešu pirmās sakāves nebija vairs jābaidās, ka ienaidnieks spētu Rīgu iekarot.

Bet Rīga vēl vairāk nedēļu cieta no Pārdaugavu ieņēmušā ienaidnieka lielgabaliem, kas bija uzstādīti Dzegužkalnā un citur. Tikai 11. novembrī bermontiešus aizdzina no Pārdaugavas un pēc tam arī no Kurzemes un pārējās Latvijas.

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKĀ

Māc. J. Zariņš Ņujorkā kristīja Rantu Lorenu Līderi, Igora un Asjas Vivianas, dz. Jansons, meitu; Māru Dainu Silgaili, Ilgvara un Astrīdes meitu; Andi Akerfeldu, Andreja un Emmas Johannas, dz. Šaumbergas, dēlu; Astridi Paukšu, Frīča un Ērikas, dz. Miller, meitu; Edīti Mustavu, Vilhelma un Antonijas meitu; salaulājis Michaelu E. Wilsonu un Loretu Irēnu Ukstiņu; Normundu Tupuriņu un Dailu Egliti; Edvīnu Stotu un Ināru Silenieci; Edvīnu Arnoldu Zikmani un Rasmu Lielbriedi; Kārli Birzkalnu un Silviju Treivertu; Gunāru Jansonu un Irēni Staņu; Arnoldu Kalniņu un Mariju Ješčenko.

ČIKĀGA

Otrdien, 9. oktobrī, māc. Gustavs Straumanis West Side YMCA telpās referēja par tematu „Dieva prāts un cilvēka atbildība". Referātam sekoja debates.

Čikāgas latviešu radiofons pusstundu ilgu raidījumu bija veltījis Latviešu nama iegādes problēmai. Čikāgas organizāciju apvienības priekšsēdis A. Osis sniedza plašāku informāciju par nama iegādes nepieciešamību, uzsverot nama lielo nozīmi latviešu jaunatnei. Kā jaunatnes pulciņa sanāksmēm, tā arī skautiem, gaidām un latviešu skolai tiesības pulcēties savā namā būtu neatsverama priekšrocība. Izvēlētais objekts ir īsti piemērots latviešu vajadzībām un nolemts to iegādāt. Līguma noļīgšanai vēl trūkst ap $8.000, kāda summa ziedojumu un aizdevumu veidā jāsavāc dažu nedēļu laikā. Šī lielā darba veikšanai atsaukušies pāri par 40 ziedojumu vācēju. Čikāgas Latviešu biedrības pr-ks Viktors Vīksniņš vēlreiz aicina ziedot tos, kas vēl nebūtu ziedojuši, dot otru reizi tos, kas jau būtu ziedojuši nelielāku summu. Ziedojumus var iesūtīt arī pa pastu.

Čikāgas latviešu sacensības šacha spēlē notiks katru piektdienas vakaru Hull House telpās. Sacensības vadīs A. Meņģelis, pieteikties var pā tālr. DI 2-2009. Karaliskās spēles cienītājus ar pieteikšanos lūdz nekavēties.

Čikāgas latviešu radiofons izziņojis sacensību ciklu. Kādas šīs sacensības būs, interesenti varēs uzzināt, katru ceturtdienas vakaru cītīgi klausoties latviešu raidījumus.

Nesen mirušais īru izcelsmes amerikāņu rakstnieks Jūdžins O'Nīls pirmo ievērību ieguva ar lugu „Anna Kristi", kuŗai vēlāk sekoja vesela virkne citu lugu un, kā lielākā balva autoram — Nobeļa prēmija.

Paldies jāsaka Otto Krollam, kas ar šīm divi izrādēm sagādāja čikāgiešiem tiešām lielu teātŗa mākslas baudījumu. Visi 4 tēlotāji ik mirkli pilnīgi aizrāva skatītājus. Vecais kapteinis Krišs Kristapsons (Jānis Neimanis) un Marta Ovene (Helga Gobzine) dzīvoja savās lomās līdz pēdējam mirklim. Lielīgais, drošsirdīgais jūrnieks Mets (Kārlis Ģērmanis) un Krišs meita Anna Kristapsone (Ņina Melbārde) aizrāva ar smaidiem un īstām asarām. Vēl jāpiebilst, ka skatuves gleznotājs Ēvalds Dajevskis bija gleznojis vienkāršas, iespaidīgas dekorācijas. Vislielākie nopelni, nepieskaitāmi režisorei Ilgai Liepai.

Pārpildītās divas izrādes Hull House zālē liecina, ka mums vēl nav jābēdājas par latviešu teātŗa publikas iznīkšanu — uz labām, vērtīgām izrādēm latvieši iet un ies vienmēr. **K. Ķ.**

— Šī vasara mūsu kūrvietā nebija nekāda labā. Gandrīz katru dienu manā aptiekā nāca dāmas, lai apmainītu saules ēļļu pret aspirīnu.

V. un E. Dzelmju tautisko deju kopa centīgi gatavojas savas darbības piecu gadu atceres dienai 3. novembrī, Hull House telpās.

ALJA's vidējo valstu vienība izsūtījusi vecākai paaudzei aicinājumu iestāties apvienībā par biedriem - veicinātājiem. Aicinājumā izpaužas stingra vēlēšanās uzturēt latvisko garu un cīņities par Latvijas atbrīvošanu. Jāvēlas, lai „vecie jaunieši" būtu atsaucīgi šim aicinājumam.

Čikāgas latv. jaunatnes pulciņš naigi gatavojas plašākam sarīkojumam — bazāram un aicina nākt talkā ar ziedojumiem šī nolūka īstenošanai. Bazārs paredzēts oktobrī

Čikāgas latviešu baptistu draudzes Jaunatnes pulciņš atskatījās uz 6 gadu pastāvēšanu svētdien, 30. septembrī. Svinības ievadīja Čikāgas un Klīvlendas koŗu kopīga dziesma „Dusi nu daba", dir. A. Cīruļa vadībā. Soliste bija Skaidrīte Hauka. Ievada runā māc. A. Stefenbergs sirsnīgiem vārdiem runāja par jaunatni un Dieva ceļiem, kādi tai būtu jāiet. Programma bija īsti kupla.

Tanī piedalījās J. Aistars, V. Mūrnieks, V. Millers, A. Cīrulis, O. Cakars, E. Drobišēvska, I. Sniedze, M. Cakare, I. Vītols, T. Barbiņs, V. Landmane, Z. Vilķis. Svētkus noslēdza māc. V. Landmanis ar jūsmīgu runu. Apsveicēju pulkā kā sveicienu no Filadelfijas baptistiem nodeva dziedone Brauna dziesmas veidā. No draudzes sveicienus nesa V. Mūrnieks u. c. Pēc oficiālās daļas viesi pulcējās pie kafijas galdiem, par kuŗu bagātbu bija rūpējušās jauniešu čaklās rokas, sadarbojoties ar vecāko paaudzi.

Sevišķi gribētos pasvītrot apstākli, ka jaunieši sākuši iet sadarbības jauko ceļu. Tas vērojams viņu lielajās sanāksmēs, un to redzējām arī šajā sarīkojumā, kad pat no Klīvlendas varēja atbraukt koris ar dirigentu A. Cīruli, kas apliecināja teicamus mūzikālus dotumus.

Čikāgas pilsētas vecākais piesūtījis Otto Krollam pateicības rakstu par sniegto palīdzību tautu festivāla sarīkošanā. Pateicības rakstu saņēmusi arī E. un V. Dzelmju tautisko deju kopa par piedalīšanos festivālā, un Zaiga Krolla, kuŗu tautisko deju kopa bija izvēlējusi tā sauktajā „Čikāgas ziedu puškī, kuŗā no katras grupas bija „viens zieds". Tādu ziedu bija 40, jo piedalījās 40 tautības ar saviem priekšnesumiem.

LA pārstāvis SUDBURY, V. KĀRKLIŅŠ, 136 Lourdes St. Sudbury, Ont.

Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, studīnājumus

CEĻA VĀRDI

Lai justu citiem līdz, ir jābūt tikai cilvēkam, bet lai priecātos līdz, jābūt eņģelim.

Žans Pols

*

Ja kāds gribētu būt tikai laimīgs, tas būtu drīz sasniedzams. Bet cilvēks vēlas būt laimīgāks par citiem, un tas ir gandrīz vienmēr grūti panākams, tādēļ ka mēs citus iedomājamies esam laimīgākus, nekā viņi īstenībā ir.

Montesklē

*

Ja cilvēks Dievu lūdzot ir kļuvis labāks, viņa lūgšana ir uzklausīta.

Džordžs Meredits

„KAROGS ŠIS, KO PLĒŠ UN SKAUŽ, UZ TĒVUZEMES JĀUZSPRAUŽ"

Attēlā: DV apvienības pr-ks R. Jankavs nodod dāvāto karogu Jaunatnes kopas pr-kam G. Bieķēnam. Aizmugurē DV sekretārs K. Kļaviņš un DV pr-ka vietn. A. Mežsēta. Foto: K. Brigis

ASV jaunatnes vecākā kopa svin savu 6 gadu darbības atceri un saņem DV dāvāto karogu

6. oktobrī Kalamazū jaunatnes kopa A. Ruņģa latviskos rakstos un rudens noskaņā gaumīgi dekorētajās Recreation Park telpās svinēja savus 6 gadu darbības svētkus un saņēma DV apvienības dāvāto Latvijas karogu. Šī bija liela diena ne tikai pašai kopai vien, bet gan visai Kalamazū sabiedrībai, kuras pārstāvji piedalījās šajos jaunatnes vecākās kopas svētkos. Daugavas Vanagu ienesto sarkanbaltsarkano karogu, ar dziļi izjustiem ticības vārdiem iesvētīja mācītājs A. Piebalgs. DV apvienības pr-ks R. Jankavs savā runā pieskārās karoga nozīmei un jaunatnes pienākumiem pret savu karogu. Viņš mudināja jaunatni apsvērt mūsu laikmeta stāvokli un augstu turēt latviešu tradīcijas un valodu. „Kamēr nebūs zudusi latviešu valoda — dzīvos latviešu tauta", nobeidza savu runu R. Jankavs, pasniedzot dāvāto karogu Jaunatnes kopas priekšniekam G. Bieķēnam, kurš savukārt deva solījumu un to pasniedza tālāk koragnesējam O. Bitem. Sekojošajā uzrunā kopas pr-ks G. Bieķēns pakavējās pie pašreizējās jaunatnes situācijas un lūdza vecāku morālisko atbalstu, pateicās DV un pārējām organizācijām par labo un sirsnīgo sadarbību un paziņoja, ka kopā ap 100 biedru, kuru spars reizēm atslābst, bet tomēr ir stingrs.

Kopu apsveica Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes vārdā J. Ķinēns, Kalamazū ev. - lut. latv. draudzes — J. Gailis, Korporācijas kopas — E. Brože (A. Eglīša vārdiem; „Karogs šis, ko plēš un skauž, uz Tēvuzemes jāuzsprauž), Grand Rapidu jaunatnes pulciņa „Pērse" — V. Kukainis (velte) un Lansingas Jaunatnes kopas — I. Zālīte. Rakstveidā bija sveikuši: ALJA (Lai iesāktais darbs ar smaidu tiek veikts), vidienes apgabalu vārdā — L. Streips, māc. J. Turks, I. Upmane un citi.

Sekojošā koncerta daļā priekšnesumus sniedza: Kalamazū jaunatnes stīgu ansamblis (J. Rinkušs, D. Kalnāja, V. Brauķe un I. Līcis, pie klavierēm B. Vinklere), prof. V. Ruševica vadībā. I. Gaide (no Grand Rapidiem) un B. Neimane sniedza solo dziesmas, B. Vinklere un R. Neimanes klavieru pavadījumā. Kalamazū Jaunatnes kopas meiteņu sekstets dziedāja tautas dziesmas un B. Vinklere sniedza klavieru solo.

Pēc tam sekoja saviesīga dzīve ar deju un rotaļām. Deju mūziku spēlēja N. Āriņa (no Saginavas) deju kapella.

JĀIZVEIDO LATVIEŠU KARTOTĒKA ASV

Ik dienas ALA's sekretariāts saņem lielu skaitu adrešu pieprasījumu. It sevišķi dzimtenē palikušie un Sibirijā esošie tautieši grib atrast savus zudušos piederīgos, kas atrodas brīvā pasaulē, bet tie bieži savas adreses nekur nav pieteikuši, un tā meklēšana paliek bez panākumiem. Latviešu kartotēka ir kļuvusi par ikdienas nepieciešamību pašu latviešu labā. Nav iespējams visus daudzos adrešu pieprasījumus publicēt presē vai apkārtrakstos. Centrālās kartotēkas trūkuma dēļ daudzi piederīgie, kas dzīvo tepat ASV vai citur brīvā pasaulē, paliek neatrasti, jo viņu adreses nav kartotēkai paziņotas.

ALA's sekretariāts vēlas izpalīdzēt piederīgo sameklēšanā un pārskatāmas kartotēkas iekārtošanā visiem latviešiem, bet šis lielais darbs ir veicams tikai ar visu ASV latviešu un viņu organizāciju un draudžu palīdzību un piedalīšanos. Ja visas organizācijas apņemtos iesūtīt savas un savā rīcībā esošās adreses, ALA's sekretariāts veiktu kartotēkas iekārtošanu ar noteikumu, ka adreses nekur netiktu ne izsniegtas, ne sūtītas bez sazināšanās ar pašu adreses īpašnieku, piem. meklētāja adresi pārsūta meklētam, ar ko meklēšana nokārtota.

ALA's sekretariāts lūdz visas ASV organizācijas un draudzes, kā arī katru atsevišķi dzīvojošu latvieti, kas to vēl nebūtu darījis, vistuvākā laikā iesūtīt Apvienības sekretariātam savas adreses centrālās kartotēkas sakārtošanai.

KAD PA LATVIJAS CEĻIEM...

(Pārnepums uz 3. lpp.)

spieķi, valkāt platmali, nedz „turēt brūti". Kā cunftīgs zellis Dz. vada vairākas Rīgas pašvaldības būves (elementārskolu Kazaku ielā, pilsētas valdes namu Kalēju ielā, ūdenskritumu Arkadijā u. c.). 22 gadu vecumā Dz. atver Rīgā pats savu būvuzņēmumu, bet kad 1905. g. streikos būvniecība saplaka, to pārdod un dodas studēt uz Berlīni, piedalīdamies Berlīnes latviešu pulciņā „Arzemnieku zēni", kurā pulcējās latviešu amatnieki, studenti un nelegālie bēgļi, kuŗus dzimtenē vajāja soda ekspedīcijas. Dz. atmiņas par šo trauksmaino laiku ir īpaša publicējuma vērtas (strādājošie latvieši bēgļu atbalstam maksājuši nodevas no izpeļņas, bet arī tas bijis vēl par maz, un, piem., Biruta Skujeniece dzīves iztikai par 15 markām pārdevusi savus skaistos, garos matus).

Pusgadu Berlīnē Dz. nostrādā arī par mūrnieku, 52 stundas nedēļā par 75 fen. stundā. Studijas veic Šarlotenburgas politechnikā, pa vakariem vācu tirgoņiem Berlīca valodu institūtā mācīdams krievu valodu. Vēlāk studijas turpina Ķelnē, strādādams līdz 1910. g. Barmenē kā pulieris. Rīgā atgriezies, iesaistās sistēmatiskās kanalizācijas izbūves darbos, nodibina Baltijas technisko b-bu, kuŗas vēlāk un krājkasē darbojas līdz 1. pasaules karam. Kara laikā ir sanitārās būvniecības inspektors Minskā u. c. Aktīvi piedalās bēgļu reevakuācijā uz Latviju, ar vienu no ešeloniem 1918. g. pats atgriežas Rīgā, kur ieņēmis Nacionālā Karaviru sav-bā. Kamēr ierodas gen. Ruškēvics, veic mūsu jaunās armijas techniskās daļas pr-ka amatu. 1919. g. Dz. aiziet uz Cēsīm vadīt Vidzemes v[illegible] būvju un zemes ceļu pārvaldi. Ar šo laiku Dz. stāsta: „Pirmos 2 gadus par ceļu būvēšanu mēs nemaz nevarējām domāt, mums bija jābūvē tilti, lai kaut kā tiktu pāri upēm. Pa ceļiem braucot, mīcījāmies pa dubļiem kā pa abru. Pirmo tiltu cēlām pāri Gaujai pie Valmieras. Pat Rīgā trūka inženieru, kādēj projekta nebija. Es ar savu palīgu inž. Beitānu sēdējām uz Gaujas krasta un zīmējām tilta metus. Ūdens caurteces daudzumu aplēsām no galvas. Izcirsto mežu dēļ ūdens daudzums Gaujā bija mainījies un mūsu jauno tiltu nāk, pavasarī pāli tikko neiznesa.

Svārstīga lata dēļ uzņēmēju valsts ceļu darbiem toreiz nebija, visu veicām saimnieciskā kārtā. Tikai pēc 1921. g., kad finanču ministrs Ringolds Kalniņš nostabilizēja latu, darbus nosolīja uzņēmēji." Cēsīs, kur Dz. darbojās par apriņķa ceļu inženieri līdz pat 1927. g., viņš ir valdes loc. namsaimnieku b-bā, savstarpīgā kreditb-bā, un, protams, arī medniekos un makšķerniekos.

No 1927.—40. g. darbojas par uzņēmēju Rīgā, īpaši speciālizējoties uz dziļbūvēm. Dz. būvējis Madona - Lubāna dzc. posmu, Rojas, Mērsraga, Skultes un Ainažu ostas, Amatas spēkstaciju, Sikšņu krāču aizsprostu Gaujā, Zaķu un Kundziņsalu krastmalas Rīgas ostā u. d. c.

Dz. ir Amatnieku kameras „Amatu vecākais" mūrniekiem, akmeņkaļiem un namdariem, ir meistaru pārbaudes komisijas priekšsēdis un Kameras arodizglītības daļas vadītājs.

Bēgļu posmā Vācijā strādā par tulku fabrikā Freiburgā, vēlāk par inženieri Ansbachā. Uz ASV atbrauc plkv. Kalikota akcijā, kur atbraucējiem bēgļiem nācās Misisipi apmesties nolaistās nēģeŗu būdās, ar cauriem jumtiem, pie petrolejas lampām. Dz. vadībā latviešu amatnieku grupa uzceļ te Kalikotam 10 mūŗa četristabu dzīvojamās mājas, ar elektrisko apgaismi un artēziskām akām. Pēc līguma izbeigšanās Misisipi, Dz. pārceļas uz Senatobiju un Memfisu, kur ar latviešu amatniekiem uzceļ vairāk desmitu dzīvojamo māju. 1951. g. Dz. ar ģimeni pārnāk uz Indiānāpoli, sākumā strādādams par darbu vadītāju vietējā būvfirmā, vēlāk aiziedams pensijā. Savu bagāto dzīves pieredzi jubilārs labprāt pavēsta jaunai paaudzei, laiku pa laikam kuplinādams ar kādu rakstu arī vietējo latviešu mēnešrakstu. Ir arī visai aktīvs Fraternitas Academica filistrs. Daudz baltu dieniņu.

K. V.

MONTREĀLĀ

Latvijas Amerikā pārstāvji

iekasē abonēšanas maksu, pieņem jaunus abonentus un sludinājumus:

O. Zilkalna grāmatnīcā,

6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 8.

Indriķis Skrastiņš,

7690-15 Ave. Ville St. Michell, P.Q. Montreal.

SAIMNIECISKĀ ATTĪSTĪBA KANADĀ

Trīs rūpniecības provincēs darba algas rūpniecībā cēlušās par 53 proc., bet dzīves dārdzība visā valstī par — 20 proc.

Kanadas rūpnieku apvienības oktobŗa mēneša biletenā apskatīta dzīves dārdzības pieaugšana Kanadā. Statistika rāda, ka plaša patēriņa preču cenu indeks, attiecībā pret 1949. gadu — sasniedzis 119,1, tas nozīmē, ka cenas pieaugušas par 20 proc. Ja toreiz pārtikai, apģērbam, apkurei, mēbelēm u. t. t. izdeva 100 dolaru, tad tagad to pašu daudzumu var iegūt tikai par 120 dolariem.

Šis konstatējums nav patīkams, bet aina mainās, ja salīdzina rūpniecībā strādājošo algas agrāk un tagad. Salīdzinājuma rezultāti ir diezgan sensācionāli: šogad jūnijā apmēram 1 1/4 milj. strādnieku pelnīja caurmērā ap $1,51 stundā, kamēr 1949. gadā tikai 98 centus. Tas nozīmē algas pieaugumu par 53 proc. Nedēļas alga no 41,71 dol. uzkāpusi līdz 62,24 dol. Tanī pašā laikā darba nedēļa saīsinājusies par 1 stundu un 20 minūtēm. Protams, ir arī tādas iedzīvotāju grupas, kas cenu celšanos izjūt skarbi, to skaitā pensionāri un visi tie, kas iztiek ar noteiktu nemainīgu summu, taču caurmērā kanadieša dzīves standarts nemitīgi cēlies.

Interesants ir arī konstatējums, ka pēdējos 11 pēckara gados iedlūduši Kanadā gandrīz 2,5 miljoni eiropiešu, kas strauji augošai valstij nebūt nav par daudz. Lielākā daļa immigrantu apmetušies uz dzīvi Ontario — 52 proc., Kvebekā — 20 proc. un Britu Kolumbijā — 9 proc. Kāpēc šīs provinces pievelk iebraucējus? Atbilde — rūpniecība, kas ražo 90 proc. no visas Kanadas produkcijas. Šinīs provincēs dzīvo 75 proc. visas Kanadas iedzīvotāju, tajās ir lielākās Kanadas pilsētas, kur maksā augstākās algas. Bet kas notiek pārējās provincēs? Lauku iedzīvotāju tieksme pāriet uz dzīvi pilsētās — pastiprinās, jo tajās vāji attīstīta rūpniecība, bez kuŗas šīs provinces nevar cerēt uz saimniecisku uzplaukumu. Raksta autors šādu stāvokli atzīst par ļoti bēdīgu parādību Kanadas saimnieciskajā attīstībā, jo 3 provinces apēdot pārējās.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

13. oktobrī TLB Dāmu komitejas sarīkojums ar priekšnesumiem, 198 Osler St., Toronto.

14. oktobrī, pl. 3 pp., Toronto baptistu draudzes 5. gada svētki Walmer Road baznīcā.

20. oktobrī Mednieku un makšķernieku sezonas atklāšanas balle.

28. oktobrī pēc dievkalpojuma Sv. Barnabā baznīcas zālē 361 Danforth Ave (ieeja no Hamton Ave.) Austrumu draudzes dāmu komitejas bazārs.

3. novembrī ALT Ņujorkas ansambļa viesizrāde.

9. novembrī TLB TLSK Mārtiņu vakars Columbus zālē.

10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.

24. novembrī dubultkvarteta „Kalvis koncerts Parkdale College.

25. novembrī Zīverta Minchhauzena preču TLB dramatiskā ansambļa uzvedumā.

31. dec. TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus [illegible].

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

13. okt. DV Hamiltonas nodaļas gada svētki Royal Connaught viesnīcā.

27. okt. Mednieku un makšķernieku balle.

17. nov. Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības.

ST. KATARINĒS

20. oktobrī Mednieku un makšķernieku kluba sezonas atklāšanas balle, 43 Facer st.

NIAGARĀ

13. oktobrī Niagaras sporta kluba gada svētki ar rudens balli St. Glenview kluba zālē.

10. novembrī Jautrs Mārtiņu vakars ar deju un priekšnesumiem, 233 Hickson St.

J. GRĪSLIS

Drēbnieks

188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 3-5295

Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

LATVIEŠU PUSSTUNDA KANADAS CFRB RAIDĪTĀJĀ „CANADIANS ALL" IETVAROS 1956. GADA 6. OKTOBRĪ

No kr.: raidītāja spīkers J. Collingwood-Reade radioreportāžā intervē DV KV pr-di V. Muktu, dzied Leo Lipomanis un dubultkv. Kalvis J. Dzeguzes vadībā. H. Kligera foto

ALFREDS VILNIS

(19. turpinājums)

Kad spāņu divīzija pārsviesta uz dienvidus fronti, Karlosam izdevies palikt Rīgā ievainoto spāņu karavīru uztveršanas punktā. Kāds vācu kara mācītājs salaulājis Austru ar Karlosu. Kad Rīgā ienākuši krievi, ar kādu slimnīcas transportu abiem izdevies nokļūt līdz Štetīnei. Tur Karloss uzvilcis privātu tērpu un kopā ar Austru devies caur Prāgu uz Vīni. Pašās kara beigās abiem ar austriešu un franču pretestības kustības palīdzību izdevies nokļūt Šveicē, kur spāņu konsulāts par tiem rūpējies. Pēc nonākšanas atpakaļ Spānijā, viņi apmetušies uz dzīvi Asenzī dzimtas mājā Pontevedrā. Karlossstrādājis pilsētas valdē un Austra gaidījusi ģimenes pieaugumu. Kādu svētdienu, kad abi pastaigājušies mājas dārzā, tur ielauzušies divi vīri, bruņojušies mašīnpistolēm.

„Mūsu vārds ir Mikadēnas," tie teikuši un šāvuši. Karloss meties pie zemes, raudams līdz Austrai. Iebrucēji pēc ložu kārtas izšķaudīšanas aizbēguši. Karloss bijis neievainots, bet Austra, veselas ložu kārtas caururbta, Karlosa rokās mirusi.

Pontevedras kapsētā atdusas latviešu meitene — Austra Asenzī de la Rozuela.

Iebrucējus policija sagūstījusi. Tie bijuši vēl jaunekļi, kad pilsoņu kara laikā saņēmuši cietuma sodu. Pēc iznākšanas no cietuma, tie meklējuši atriebību un to atraduši.

Karloss tagad meklēja nāvi, jo nevarēja aizmirst latviešu meiteni Austru.

— — — — — —

Karlosu satiku vēl bieži. Indoķīnā mūsu bataljons bija novietots Tonkinas pilsētiņā Nam-Dinā. No turienes tam bieži bija jādodas apkarot nemierniekus deltas apkārtējās sādžās. Karloss par varonību tika pa-augstināts par kaprāli. To nosūtīja uz apakšvirsnieku skolu. Kā seržants tas vadīja veselu leģionāru vadu.

Kad bataljons atradās atpūtā, mēs ar Karlosu bijām kopā vai nu manā mazajā būdiņā vai arī klejojot pa apkārtējiem rīsu laukiem, sāls žāvētavām, vai ēdot ķiniešu zupu pitoreskajās iedzimto tirgus būdās.

„Nāve mani negrib," apgalvoja Karloss. Tā varēja domāt, jo tādu varonību pierādīt spēja tikai vīrs, ko nāve nicina. Karlosa krūtis greznoja gandrīz visas franču goda zīmes. Cīnās, kur ik brīdi var gaidīt jaunas brūces, vecās brūces, ko cirtusi dzīve, it kā aizmirstas. Biju arī prieecīgs, bieži redzot Karlosu uzsmaidām un tikai reti vairs par pagātni runājām.

Kad bataljonam bija jāieņem kāda sādža, Asenzī vads bija priekšgalā. Pirmais šāviens, kas atskanēja no ienaidnieka puses, nonāvēja Karlosu. Lode bija iestrēgusi sirdī.

Spāņu dižciltīgais — Karloss Asenzī de la Rozuēla, kas savā dzīvē vislielāko laimi bija latviešu meitenes Austras tuvumā izbaudījis, atdusējās Nam-Dinas kapsētā.

DESMITAIS STĀSTĪJUMS

Biežajos sirojumos kopā ar bataljonu pa apgabalu, kuŗa iedzīvotāji vairāk ticēja sarkano solījumiem nekā tam, ko franču un tiem paklausīgās Bao-Daja valdības pārstāvji deva, iepazinos ar komūnistu propagandas līdzekļiem un metodēm. Manās rokās krājās proklamāciju kaudzes. Tās tulkoja slepenajam dienestam piesaistītie iedzimto apakšvirsnieki. Vienkāršos vārdos, solot tikai tādas lietas, kas bija nepieciešamas ikdienas dzīvei, komūnisti Tonkinas deltas iedzīvotājus pārdabūja savā pusē. Ja pie rīsa ražas ievākšanas nebija franču apsardzības, tad arī nemiernieki iedzīvotājus lika mierā. Par to tomēr bija zināma daļa ražas jānogādā uz nemiernieku atbalsta punktiem. Šī ražas daļa nebija tik liela, kā to pieprasīja franču pārvalde. Nemiernieku vadonis Hočimins gādāja tikai par savu armiju, bet franči rīsu sadalīja pa visu Indoķīnu, daļu pat iemainīdami pret citām nepieciešamām lietām, ko atveda no apkārtējām zemēm, kur rīss tik lielos daudzumos neauga, bet bija nepieciešams āziātu uzturam. Ja ražas ievākšanas laikā franči deva apsardzību, tad parasta lieta bija lokāla rakstura cīņas ar nemiernieki.

Rīsa ievākšanas laikā pastiprinājās arī Hočimina propagandas aģentu darbība. Tā naktīs izzagās caurī franču apcietinājumu posteņu virknei, iespiezdamies deltā līdz pat tās lielākajai pilsētai Hanojai. Lai šādus pārgājējus notvertu, man bieži veselas naktis bija jāpavada mazu džungļu vai kalnu taciņu malās. Kopā ar četriem leģionāriem pirmajā tumsā novietojāmies slēptuvēs, lai gaidītu aģentus, kas parasti gāja pa divi vai trīs. No piedzīvojumiem zinājām, ka aģentiem ieroču nav, izņemot vienu rokas granātu, ar ko sevi uzspert gaisā, ja draudētu gūstā saņemšana, vai arī reizēm kupkups — garš zobenam līdzīgs nazis, ko iedzimtie lietāja gan rīsa kultivēšanai, gan koku ciršanai, gan arī bambusa pinumu pagatavošanai. Bet ar šādu nazi varēja it viegli arī nocirst galvu.

Kaut gan negaidījām nekad vairāk kā divus vai trīs aģentus, tad drošības dēļ — gadījumam, ja šos aģentus pavadītu kāda ienaidnieka izlūku vienība — apkārtējo posteņu mīnu metēji bija uzstādīti mūsu **nakts pozīciju virzienā, atstājot neapšaudāmu tikai mazu laukumu, kuŗā mēs cīņas gadījumā varētu patverties.** Svarīgi tikai bija mums pašiem šai laukumā pirmiem iekļūt. Ja tur nostiprinātos ienaidnieks, tad mēs būtu krituši par upuri paši saviem mīnu metējiem.

Augšminētais, kā arī tas, ka daudzas naktis bija jāpavada, neko nesagaidot, mani spieda izvēlēties par pavadoņiem visrūdīgākos vīrus. Tie parasti nebija vīri, kas leģionā bija nākuši meklēt patvērumu no nelaimīgas mīlestības. Visbiežāk mani pavadīja vācietis Reinmans, kas Vāciju bija atstājis, izlaužoties no cietuma, kur sēdējis par bruņotu laupīšanu, sicilietis Džovanni, kas savā salā bijis laupītāju bandas loceklis, un soms Stolpe, kas krievu un somu karā teicās ar nazi vien nodūris septiņpadsmit krievus.

Kādu rītu, atgriežoties novietnē, dzirdēju Reinmani sakām otram vācietim Šādlicham:

„Pirmajā lielākajā kaujā viņš kritīs, jo man pietiek!"

„Tomēr pirmās šķiras krustu dabūs viņš, bet tu tikai cietumu," atteica Šādlichs un aprāvās, ieraudzījis ka esmu sarunu dzirdējis.

Šādas lietas ietilpa manā dienesta apjomā. Tas, kam bija lemts krist, varēja būt tikai kāds Reinmaņa biedrs. Un to novērst bija mans uzdevums.

Šādlichu paņēmu līdz uz Hanoju, kur man bija jānogādā savāktie ienaidnieka propagandas materiāli un Hočimina izdotā nauda, ko bijām savākuši operāciju laikā. Kad uzdevums bija veikts, ielūdzu Šādlichu vakariņās, ko paildzinājām Hanojas labākajā deju lokālā Ritcā.

Kad pēc konjaka dzertais šampānietis Šādlicha domas jau bija apmiglojis un viņa mēle kļuvusi stīva, skatoties erotiskajās ķiniešu dejotāju kustībās, jautāju tieši:

„Ko Reinmans grib nonāvēt?"

„Nesaprotu, par ko jūs runājat."

„Tu redzi to mazo ķiniešu meiteni? Lai ar viņu līdz lokāla slēgšanai dejotu, ir jāmaksā simts piastru — gandrīz desmitā daļa no tavas mēneša algas," sniedzu Šādlicham amerikāņu cigareti, kas Indoķīnā maksāja divdesmit piastru paciņā. Cigareti Šādlichs paņēma, bet manu jautājumu negribēja saprast.

„Es samaksāšu par dejošanu un, ja gribi, arī par visu nakti, ko varēsi pavadīt ar ķīnieti. Tev man tikai jāpasaka, ko Reinmans grib nošaut nākošās kaujas laikā."

„Kapteini Paijē," Jūdasa algai pastiepās Šādlicha roka.

Viņš dejoja ar ķīnieti. Otrā rītā, pie manis viesnīcā pieteikdamies, viņš it kā vainas apziņā slēpa savas acis. Par vakardienu nerunājām, un pēc atgriešanās vienībā Šādlichu pārcēla uz citu bataljonu.

Kapteinis Paijē bija īsts leģiona virsnieks. Viņš draudzējās ar vienkāršiem leģionāriem, bet darīja to tikai ārpus dienesta. Dienesta laikā viņš bija ciets. Ja kāds no vīriem negribēja liekties kapteiņa iegribu priekšā, tam žēlastības nebija. Reinmans rotā, ko kapteinis Paijē komandēja, ieradās ar pasmagu cietuma bagāžu.

(Turpinājums sekos)

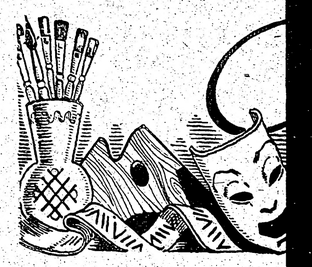

KAD IZGAI

LILIJAS ŠTENGE

Nekas gan laikam neaplaimo mākslinieku vairāk — un it īpaši skatuves mākslinieku, kas dzīvo katrā izrādē tikai neatsaucamiem, gaistošiem mirkļiem — kā sajūta, ka no viņa uz katru skatītāju stiepjas smalks, acij netverams pavediens, par kuŗu atpakaļ uz viņu sniedzas visa tā apbrīna, cieņa un mīlestība, kādu skatītājs spēj dāvināt tikai īsti lielam un iemīļotam savas tautas aktierim.

Un neapšaubāmi, šādu cieņas un mīlestības apliecinājumu izjuta arī L. Štengele, kad viņu 45 g. skatuves gaitu jubilejas izrādē Toronto sagaidīja līdz pēdējai vietai izpārdots izrādes nams, pilns jūsmīgu skatītāju. Un kad Lilija Štengele, ilgu aplausu sumināta, parādījās uz skatuves, tas bija atkal brīdis, kad aizmirsās pārdzīvotais laiks, gaŗie gadi un tālums, — mēs bijām atkal Rīgā, Nacionālajā teātrī. —

Šādā sirsnības pilnā noskaņā sākās V. Kārkliņa godalgotās lugas Jaunas asinis izrāde, no sākuma līdz beigām ritēdama akcentētā jubilāres personības un tēlojuma ietekmē. Kaut savā jaunajā lugā V. Kārkliņš nerisina nekādas lielās un dziļās problēmas, variēdams to pašu mūžveco veca vīra aizraušanās, īstas neuzticības un laimīgas atgriešanās motīvu, tomēr dialogos un situācijās ir pietiekami daudz svaiga humora un atjautību, arī sava krietna tiesa sentimenta, lai šī luga kļūtu par īstu kases gabalu un publikas pievilkšanas punktu, dodot arī kā veciem, tā jauniem aktieriem krietnas iespējas izspēlēties.

Varētu tikai jautāt: kādēļ īsti autors lugu nodēvējis par — komēdiju? Vai tādēļ, lai režisori neiedomātos no tās iztaisīt melodrāmu? Liekas, ka šo lugu var veidot ļoti dažādi, arī bez izteikta komiskā elementa uzsvēršanas, atstājot to tikai kā piedevu, kā tas, piemēram, ir Elijota Kokteilpartijā. Ka komiskums dažbrīd šķita gribēts un uzspiests, rādīja arī ceturtās personas — studenta Lukstiņa — uzvešana uz skatuves, kas būtībā ir lieka, un pierādīja, ka arī režisors to izraudzījis tikai — smieklam, it apdāvināto jauno aktieri A. Straumani pārvēršot no dzīva tipa pilnīgā karikatūrā. Vai šai

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces vinete

(38. turp

Ā ATTĪSTĪBA ADĀ

s darba algas rūpniecībā dzīves dārdzība visā valstī 20 proc.

saimnieciskajā attīstībā, jo 3 provinces apēdot pārējās.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

13. oktobrī TLB Dāmu komitejas sarīkojums ar priekšnesumiem, 198 Osler St., Toronto.
14. oktobrī, pl. 3 pp., Toronto baptistu draudzes 5. gada svētki Walmer Road baznīcā.
20. oktobrī Medniekŗ un makšķernieku sezonas atklāšanas balle.
28. oktobrī pēc dievkalpojuma Sv. Barnaba baznīcas zālē 361 Danforth Ave (ieeja no Hamton Ave.) Austrumu draudzes dāmu komitejas bazārs.
3. novembrī ALT Ņujorkas ansambļa viesizrāde.
9. novembrī TLB TLSK Mārtiņu vakars Columbus zālē.
10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.
24. novembrī dubultkvarteta „Kalvis koncerts Parkdale College.
25. novembrī Ziverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa uzvedumā.
31. dec. TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

13. okt. DV Hamiltonas nodaļas gada svētki Royal Connaught viesnīcā.
27. okt. Medneku un makšķernieku balle.
17. nov. Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības.

ST. KATARĪNĒS

20. oktobrī Medneku un makšķernieku kluba sezonas atklāšanas balle, 43 Facer st.

NIAGARĀ

13. oktobrī Niagaras sporta kluba gada svētki ar rudens balli St. Glenview kluba zālē.
10. novembrī Jautrs Mārtiņu vakars ar deju un priekšnesumiem, 233 Hickson St.

J. GRĪSLIS
Drēbnieks
188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 3-5295
Aģrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

GADA 6. OKTOBRĪ

. Dzeguzes vadībā. H. Kliģera foto

KAD IZGAIST GADI UN TĀLUMS...

LILIJAS ŠTENGELES LIELAJĀ JUBILEJAS IZRĀDĒ

Nekas gan laikam neaplaimo mākslinieku vairāk — un it īpaši skatuves mākslinieku, kas dzīvo katrā izrādē tikai neatsaucamiem, gaistošiem mirkļiem — kā sajūta, ka no viņa uz katru skatītāju stiepjas smalks, acij netverams pavediens, par kuŗu atpakaļ uz viņu sniedzas visa tā apbrīna, cieņa un mīlestība, kādu skatītājs spēj dāvināt tikai īstiem lielam un iemīļotam savas tautas aktierim.

Un neapšaubāmi, šādu cieņas un mīlestības apliecinājumu izjuta arī L. Štengele, kad viņu 45 g. skatuves gaitu jubilejas izrādē Toronto sagaidīja līdz pēdējai vietai izpārdots izrādes nams, pilns jūsmīgu skatītāju. Un kad Lilija Štengele, ilgu aplausu sumināta, parādījās uz skatuves, tas bija atkal brīdis, kad aizmirsās pārdzīvotais laiks, garie gadi un tālums, — mēs bijām atkal Rīgā, Nacionālajā teātrī. —

Šādā sirsnības pilnā noskaņā sākās V. Kārkliņa godalgotās lugas Jaunas asinis izrāde,no sākuma līdz beigām ritēdama akcentētā jubilāres personības un tēlojuma ietekmē. Kaut savā jaunajā lugā V. Kārkliņš nerisina nekādas lielās un dziļās problēmas, variēdams to pašu mūžveco veca vīra aizraušanās, īstas neuzticības un laimīgas atgriešanās motīvu, tomēr dialogos un situācijās ir pietiekami daudz svaiga humora un atjautīgu, arī sava krietna tiesa sentimenta, lai šī luga kļūtu par īstu kases gabalu un publikas pievilkšanas punktu, dodot arī kā veciem, tā jauniem aktieriem krietnas iespējas izspēlēties.

Varētu tikai jautāt: kādēļ īsti autors lugu nodēvējis par — komēdiju? Vai tādēļ, lai režisori neiedomātos no tās iztaisīt melodrāmu? Liekas, ka šo lugu var veidot ļoti dažādi, arī bez izteikta komiskā elementa uzsvēršanas, atstājot to tikai kā piedevu, kā tas, piemēram, ir Elijota Kokteiļpartijā. Ka komiskums dažbrīd šķita gribēts un uzspiests, rādīja arī ceturtās personas — studenta Lukstiņa — uzvešana uz skatuves, kas būtībā ir lieka, un pierādīja, ka arī režisors to izraudzījis tikai — smieklam, it apdāvināto jauno aktieri A. Straumani pārvēršot no dzīva tipa pilnīgā karikatūrā. Vai šai lomai vecmeistars K. Veics — sākot no grima (zaļais traips!) līdz gestiem, trešo reizi — saīsināti — L. Štengeles recitācijā, ļoti interesanti parādot 3 dažādas viena teksta interpretācijas iespējas. Ar patiesu atzinību pieminot O. Ūdres panākto kāpinājumu — no patosa pilnā, teātrālā izpildījuma 1. ainā līdz klusinātājam, asu pārdzīvojumu atspoguļojumam 4. ainā, gribas tomēr atzīmēt, cik atšķirīgs, vienkāršs, bet dziļa pārdzīvojuma piesātināts, izskanēja šis tekts Štengeles tvērumā . . .

O. Ūdre blakus savai lielajai kollēgai rādīja patiesu jaunas, godkārīgas aktrises tēlu: mazliet stūrainu, mazliet nesavaldīgu, reizē pārdrošu un biklu, ar „jaunības nežēlību" dažbrīd tīri plēsīgajā skatā. Saistīja O. Ūdres skaistie, zēmie toņi balsī, — cerēsim viņu atkal skatīt Kanadā.

J. Šaberts savu neuzticīgā vīra lomu iznesa ar izteiktu komismu, no nelielā sastinguma pirmajā ainā ātri atbrīvodamies un smīdinādams skatītājus gan ar autora doto tekstu, gan ar savu lielisko mīmiku, — traģiskā iepūtībā un nevarīgā dusmībā.

Pēc izrādes Lilija Štengele, ilgu aplausu sveikta, uznāca uz skatuves kollēgas Annijas Simsones un Marisa Vētras pavadībā, kam sekoja apsveicēju rinda. Rīcības komitejas vārdā viņu pirmais sveica M. Vētra, — bet lai viņš piedod šoreiz šo rindiņu rastītājai, tāpat kā, droši vien, viņam ir piedevusi jubilāre, — ka no teiktās apsveikuma runas grūti ko atreferēt . . .

Tad jubilāri ar Toronto organizāciju kopīgu velti sveica LNAK Kultūras un izgl. nozares vad. A. Voitkus, sekoja jubilāres kollēga M. Bērziņa no Nac. Teātŗa laikiem ar simbolisku lauru vainagu, Toronto LNT vārdā, DV teātŗa, LB teātŗa, TLB Sestdienas ģimnazijas, LPB Kanadas kopas, Sporta kluba un citi apsveikumi.

Jauka bija M. Vētras ideja — lūgt visus skatītājus kopīgi nodziedāt Pūt, vējiņi, tā radot siltu tuvību šīs jaukās izrādes noslēgumā. Žēl tikai, ka uz skatuves arī godināšanas aktā vairs neparādījās pārējie izrādes dalībnieki, kas taču nav šķirami no jubilāres un skatītājiem.

Pēc izrādes sekoja pāris kopīgas sadraudzīgas stundas ar aktieriem DV namā, kas ātri pagāja, jo jau nākošā dienā sekoja izrādes citās Kanadas pilsētās. **Ingrida Viksna.**

„Pūt, vējiņi" . . . dzied trīs senas kollēgas, atceroties Nacionālo teātri Rīgā.

Tēlojot aktrisi, kas atsakās no lomas jaunas iesācējas, turklāt sava vīra „sapņa" labā, L. Štengele ar savu vienreizējo šarmu, skaistajiem tērpiem un nobriedušās mākslinieces pārdzīvojuma pilno spēli pārliecināja publiku, ka viņa joprojām ir skatuves suverēna valdniece, kuŗas priekšā jāatkāpjas arī zaļajai jaunatnei. To, ko gadi laupījuši tīri ārēji, tie bagātīgi atmaksājuši — iekšēji, liekot aktrisei pārliecināt skatītājus ar dziļāku pārdzīvojumu, klusu, iejūtīgu smeldzi un bagātīgi piepildītām starpspēlēm.

Lugas centrālo līniju varbūt vārētu saskatīt „trešā cēliena Dailas dialogā" — ko klausītāji dzirdēja divas pirmās reizes Zaigas (O. Ūdre), trešo reizi — saīsināti — L. Štengeles recitācijā, ļoti interesanti parādot 3 dažādas viena teksta interpretācijas iespējas. Ar patiesu atzinību pieminot O. Ūdres panākto kāpinājumu — no patosa pilnā, teātrālā izpildījuma 1. ainā līdz klusinātājam, asu pārdzīvojumu atspoguļojumam 4. ainā, gribas tomēr atzīmēt, cik atšķirīgs, vienkāršs, bet dziļa pārdzīvojuma piesātināts, izskanēja šis tekts Štengeles tvērumā . . .

O. Ūdre blakus savai lielajai kollēgai rādīja patiesu jaunas, godkārīgas aktrises tēlu: mazliet stūrainu, mazliet nesavaldīgu, reizē pārdrošu un biklu, ar „jaunības nežēlību" dažbrīd tīri plēsīgajā skatā. Saistīja O. Ūdres skaistie, zēmie toņi balsī, — cerēsim viņu atkal skatīt Kanadā.

J. Šaberts savu neuzticīgā vīra lomu iznesa ar izteiktu komismu, no nelielā sastinguma pirmajā ainā ātri atbrīvodamies un smīdinādams skatītājus gan ar autora doto tekstu, gan ar savu lielisko mīmiku, — traģiskā iepūtībā un nevarīgā dusmībā.

Pēc izrādes Lilija Štengele, ilgu aplausu sveikta, uznāca uz skatuves kollēgas Annijas Simsones un Marisa Vētras pavadībā, kam sekoja apsveicēju rinda. Rīcības komitejas vārdā viņu pirmais sveica M. Vētra, — bet lai viņš piedod šoreiz šo rindiņu rastītājai, tāpat kā, droši vien, viņam ir piedevusi jubilāre, — ka no teiktās apsveikuma runas grūti ko atreferēt . . .

Tad jubilāri ar Toronto organizāciju kopīgu velti sveica LNAK Kultūras un izgl. nozares vad. A. Voitkus, sekoja jubilāres kollēga M. Bērziņa no Nac. Teātŗa laikiem ar simbolisku lauru vainagu, Toronto LNT vārdā, DV teātŗa, LB teātŗa, TLB Sestdienas ģimnazijas, LPB Kanadas kopas, Sporta kluba un citi apsveikumi.

Jauka bija M. Vētras ideja — lūgt visus skatītājus kopīgi nodziedāt Pūt, vējiņi, tā radot siltu tuvību šīs jaukās izrādes noslēgumā. Žēl tikai, ka uz skatuves arī godināšanas aktā vairs neparādījās pārējie izrādes dalībnieki, kas taču nav šķirami no jubilāres un skatītājiem.

Pēc izrādes sekoja pāris kopīgas sadraudzīgas stundas ar aktieriem DV namā, kas ātri pagāja, jo jau nākošā dienā sekoja izrādes citās Kanadas pilsētās. **Ingrida Viksna.**

Velta Toma

NAKTS NOSKAŅA

Tumsu paskir spoži pirkstī —
dārzā gunsvaboļu dzirksti
rozei uzzibsnī, kas ver
pumpurus, un rasu dzer . . .

Auglis atraisās, un trieciens
zālē nobūkš. Mēness rieciens
plāniņš atspīd debess bļodā,
lielā saule mani godā!

Circenis cērt dziesmu skaļu,
siltu nakti, zāli zaļu,
tavu nomodu un sapni
trīsina, ka lai vai apnīk.

Būli vizuļainiem stariem
zvaigzne šūpojas virs zariem,
lejup lūgdamās, bet mīt
mūzībā. Sāk smarža līt . . .

Vēsma iemieg pusnakts kokā,
rasa zālē, roka rokā
vietu uzmeklē un dus
nomodā. Un domas klus.

— — — — — — 1958

MŪZIKAS STUDIJA HAMILTONĀ

Pianiste Anna Medne - Silkovska un komponists Jānis Cīrulis atvēruši mūzikas studiju Hamiltonā. Klavieŗu spēli mācīs Anna Medne - Silkovska pēc Karaliskās konservatorijas programmas visās klasēs. Jānis Cīrulis mācīs mūzikas pamatmācību, dzirdes attīstību, solfēdžo, harmoniju un kontrapunktu.

Mācības bērniem notiks latviesu sestdienas skolas telpās, 18 Victoria Ave., S., katru sestdienu pl. 5,30 pēc pusdienas. Pieaugušiem teorijas stundas notiks Jāņa Cīrula dzīvoklī, 54 Strathcon Ave., S. Tel.: JA - 7-2477. Anna Medne - Silkovska klavierstundas pasniegs pie sevis mājās — 295 East 21st. St. Tel.: FU - 5-3577. Jānis Cīrulis mācīs arī vijolspēli iesācējiem.

Komponists Jānis Cīrulis jau kopš 1926. gada strādājis par mūzikas skolotāju Rīgas tautas konservātorijā un vēlāk Rīgas valsts mūzikas skolā, kā arī Rīgas un Cēsu skolotāju institūtos. Latvijā viņš bija arī plaši pazīstams mūzikas kritikis un koŗu diriģents. Hamiltonā vada Hamiltonas latviešu biedrības kori, un ir arī vīru koŗa „Viesturs" virsdiriģents.

PATEICĪBA

Izsaku dziļi izjustu pateicību visiem Toronto tautiešiem, kas tik lielā skaitā pagodināja mani ar savu klātbūtni manas 45 g. skatuves darbības atceres izrādē.

Mīļš paldies laikrakstam Latvija Amerikā, Toronto latviešu biedrībai, LPB Kanadas kopai, Toronto DV teātrim, jaunatnes pulc. „Lāpa", TLB Drāmatiskam ansamblim, Tautas augstskolas sestd. ģimnazijai, TLN teātrim, 1. ev. - lut. draudzei, Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei, — un visiem maniem personīgiem draugiem un labvēļiem par veltēm, ziediem un siltiem apsveikumiem. Šis ir lielākais un dārgākais gandarījums mana mūža darbam.

Lilija Štengele

DIVĒJIE ATCERES SVĒTKI

ŠĪ GADA OKTOBRĪ V. KĀRKLIŅŠ VAR ATZĪMĒT 20 DARBA ATCERES SVĒTKUS UN 50 MŪŽA GADUS

Rakstnieku un veiksmīgo tulkotāju V. Kārkliņu Oregonas latvieši sveiks 27. oktobŗa vakarā — viņa divējos atceres svētkos.

Kādā skaistā svētdienā esmu ceļā uz Oregonas galvas pilsētu Sālemu, lai lūgtu rakstniekam mazu interviju par aizgājušajiem darba un mūža gadiem.

Pilsētas nomalē, klusā ielā ir jauna, glīta māja, kas paceļas gludi cirptā mauriņa vidū. Pie durvīm stāv piebraukts mirdzošs Fords, un to apsargā liels, skaists suns. Visa šī skaistuma īpašnieks ir pats rakstnieks, kas smaidīdams ver durvis. Brīdi vēlāk es sēžu viņa klusajā, gaišajā darba istabā, kur grāmatu plaukti, jaunā glezno tāja R. Staprāna glezna, Ķīnas dievietes statuja ziloņkaulā, daži ērti krēsli un rakstāmgalds vieš mierīgu krāsu sasakņu. Šķirstot viņa tulkotos un sarakstītos sējumus, sarunās ar rakstnieku paveras atskats uz gaŗu darba ceļienu un bagātu ražu. Rakstnieks atceras skolas laiku Rīgas pilsētas tehnikumā, kad rosīgākie audzēkņi izdevuši vienā eksemplārā žurnālu „Saturns". Kādā žurnāla nummurā ir bijusi viņa apcere par Raini un akvarelis „Rudens skati". Jā, rakstnieks ir bijis arī Mākslas akadēmijas audzēknis, bet interese par literātūru un tulkojumiem ir bijusi lielāka, un studijas akadēmijā izpaliek.

Rakstnieks, jautāts par to, kā sācis rakstīt, par darbiem, turpmākajiem nodomiem, jauniem darbiem, ieceŗēm un pārdomām, brīdi klusē, tad mūsu starpā norisinās šāds dialogs:

— Pastāsties, lūdzu, par savas literārās darbības sākuma gaitām.

— Jau 1934.-55. gadā laikrakstā „Rīts" bija iespiests kāds mazs stāsts. Tad sekoja biografisko romānu serija Grāmatu Drauga izdevumā: karaliene Kristīne, Mopasāna dzīve, Grāmata par Džeku Londonu. Baltezera apgādam tulkoju vis mājās — 295 East 21st. St. Tel.: R. Rolāna „Antuanneti" kas ir romāna žanŗs Kristofs 1. d. Lielākais vairums tulkojumu veikts Grāmatu Drauga Apgādam.

— Cik darbu esat tulkojis?

— Apmēram 100. No lielākajiem darbiem jāmin Kellermaņa „Idiots", M. Mičeles „Vējiem līdzi", A. Dž. Kronina „Zvaigznes raugās lejup". Tam sekoja citi — angļu, amerikāņu, franču un vācu autoru darbi.

— Ko esat tulkojis apgādam „Zelta Ābele"?"

— Arī šinī apgādā nostrādāju ilgus gadus. Kā skaistāko tulkojumu ir vērts pieminēt Kuprina „Sulamiti", kas tika izdota greznā, īpatnā sējumā ar drauga Oskara Norīša lieliskajām illustrācijām. Tad — Hofmaņa „Mūzikālās noveles". 1944. gadā tulkoju Svena Hedina „Gobi tuksnesis" un sagatavoju grāmatu „Tipografijas māksla", bet tā vairs nepaguva iznākt.

— Kur pavadījāt pirmo trimdas posmu?

— Vācijā, Austrijā, Tirolē. Šis posms bija ļoti ražīgs. Varu atzīmēt, ka 1946. gadā Grāmatu Draugs izdeva noveļu krājumu „Koka karote". Mēnešraksts „Laiks" iespieda romāna fragmentu „Saulgriežu nakts" un dažādas apceres. Šis laiks deva daudz novērojumu, pārdomu, ierosmes. Ir vēroti cilvēki, lietas, notikumi citā gaismā.

Jubilārs V. Kārkliņš

— Un otrs posms?

— Iecelojot Savienotās Valstīs, vispirms nokļuvu Oregonas austrumos pie Pulvera upes un Brieža raga kaimiņos, kas devuši bagātīgu vielu romānam „Vientulības kalns". Vēlāk pārcēlos uz Oregonas galvas pilsētu Sālemu.

— Ko šis laiks jums devis kā rakstniekam?

— Vispirms Grāmatu Drauga apgādā iznākuši romāni „Dieva zeme" un „Teika par 7 kuģiem". Pats es saliku un iespiedu kādā pilsētas spiestuvē noveļu krājumu „Pie Laika upes". Šim krājumam seko pašreizējie darbi. Latvju žurnāls iespiež romānu „Indīgā efeja", „Laikā" ir „Vēstule no dzimtenes".

— Kā veicās ar lugu rakstīšanu?

— Sāku gluži nejauši. Ģirtam Salnajam aizsūtīju lugu Sarkanvīns — uz Vircburgas latviešu teātri. Tur luga piedzīvoja pirmizrādi. Pēc tam ir notikušas izrādes citās nometnēs Vācijā, Stokholmā Zviedrijā, Anglijā, Austrālijā. 1953. gadā Jānis Šaberts atzīmēja 40 skatuves darba svētkus Kevendiša lomā. Šo lugu ir tulkojuši arī lietuvieši. Atmiņai viņi man atsūtīja velti: ādas vākos sakopotus aktieŗu uzņēmumus, programmu un kritikas, kas lugu slavē kā labu darbu. Luga „Indīgā efeja" piedzīvojusi ap 60 izrāžu dažādās valstīs un vietās. Vēlāk no lugas izveidoju tā paša nosaukuma romānu. „Jaunās asinis" ALA's Kultūras biŗojs šogad gŏdalgoja. Aktrise Lilija Štengele ar to atzīmēja 45 gadu skatuves darba svētkus.

— Ko esat iecerējis nākotnē?

— Uzrakstīt romānam „Dieva zeme" turpinājumu — „Zelta zvans". Tā būs romāna III daļa, bet ne pēdējā. Ir padomā arī jaunu noveļu krājums, bet ir grūtības ar izdošanu, jo lasītāji vairāk pieprasa romānus kā noveles.

— Kā ir ar dzejošanu?

Rakstnieks pasmaida, tad atmiņās atgriežas tālā pagātnē.

— Kādreiz uzrakstīju balādi „Ārabs un aka". Nākotnē varbūt uzrakstīšu vēl kādu . . .

— Kas ir jūsu tuvākie autori latviešu literātūrā?

— Kā romānisti — brāļi Kaudzītes, kas ar saviem slavenajiem „Mērnieku laikiem" nodibināja romāna tradicijas, žēl, ka vēlākos gados daudzi no šīm tradicijām atkāpās. Novelē — Ēriks Ādamsons.

— Un kādi autori jums tuvāki cittautu literātūrā?

— Balzaks, Stendāls, Diamels, Manro, Eliots, D. Tomass, Grēms Grīns, Hemingvejs, Tomass Louis, O'Nīls, T. Viljams.

— Kādas ir jūsu domas par pašreizējo latviešu literātūru trimdā?

— Nekad tik svarīgs uzdevums rakstniekiem nav bijis kā tagad. Viņu pienākums un uzdevums ir turpināt risināt to saiti — no tā, kas bijis — uz to, kam jābūt, kas būs. Ievērojot arī to, kas notiek pasaules literātūrā.

— Kāds jūsu novēlējums jaunajiem rakstniekiem?

— Viņu rokās ir latviešu literātūras liktenis. Rakstīt un vēlreiz rakstīt. Jo īpatnējāk, jo labāk.

— Ko darāt savā brīvajā laikā?

— Lasu. Un labprāt „ceļoju" savā Fordā pa mežonīgo Oregonu, Vašingtonas valsti, vai saulaino Kaliforniju, tā gūstot arī jaunus iespaidus un ieceres darbiem nākotnē.

Vakarā šķiroties un dodoties atpakaļceļā — esmu pateicīgs rakstniekam par ieskatu viņa dzīves un darba gaitās. Lai rakstniekam V. Kārkliņam vēl ilgi ir lemts strādāt latviešu literātūras laukā. Velkt vēl daudz jaunu darbu!

Zigurds Ritmanis.

GRĀMATA PAR ŠAUSMĀM UN CIEŠANĀM

THE LONG WALK — Slawomirs Ravičs, Longmans, Green Co. apgāds.

Slavomirs Ravičs, jauns poļu armijas virsnieks, komūnistu apcietināts 1939. gada novembrī un pēc viena cietumos pavadīta gada izsūtīts uz vergu nometni pie Jakutskas, 240 lapas pusēs stāsta par pratināšanu čekas pagrabos un „ceļojumu" uz Sibiriju — lopu vagonos no Maskavas līdz Irkutskai, un tad palikušās 1.000 jūdzes kājām līdz Nometnei 303, divi līdz trīs simti jūdžu dienvidrietumos no Jakutskas. Nonācis nometnē, Ravičs jau no pirmās dienas lolo ceribu izbēgt, un, laimīgu apstākļu atbalstīts, viņš kopā ar 6 citiem iemītniekiem agrā pavasarī izbēg un kājām dodas gar Baikala ezeru uz dienvidiem, cauri Mongolijai, Gobi tuksnesim, Ķīnai un Tibetai, pāri Himalaja kalniem uz Indiju un brīvībā. Bez Raviča garo gājienu uzsāk vēl divi poļi, latvietis, lietuvietis, jugoslavs un amerikānis. Pa ceļam septiņu vīru grupa satiek jaunu poļieti, kas izbēgusi no kolchoza un bez mērķa klīst Sibirijas plašumā, arī viņa pievienojas bēgļiem. Taču Indiju sasniedz tikai četri. Pārējie 4 palikuši tuksnesī, kalnos. Āzijas izsalkušajā platībā.

Slavomirs Ravičs neticamo un cilvēka prātam neiedomājamo šausmu stāstu stāsta vienkāršiem, nepārspīlētiem vārdiem. Bet tieši ar šo nepārspīlēto stāstījumu autors panāk īstenības iespaidu lasītājā, jo ir sen pieredzēts, ka, ja smagus pārdzīvojumus grib atstāstīt ar atteicīgi smagiem vārdiem, 'znākums ir pārspīlēts, neticams un banāls. Ravičs rāda bēgļības briesmas, badu un slāpes, pārgurumu un pārcilvēcisku izturību visā tā kailumā, neko nepieliekot, jo tik tiešām mērs ir jau pilns, un visu ciešanu robežas sen pārsniegtas. Grāmatas saturs lasītājā iezīmējas neizdzēšami.

Vārda dēļ — Kolemenos — par līdzgājēja latvieša esamību varētu šaubīties, bet grūti iedomāties, ka Ravičs savā grāmatā būs lietojis savu biedru īstos vārdus, pie tam ir iespējams, ka autors vadās pēc izrunas, ne pēc rakstības. Katrā gadījumā, grāmatas saturs liek aizmirst vārdus un tautības. Tā atkal reiz ir liecība par izmisumu un šausmām, ko plauj komūnisma sirpis.

Grāmata ieteicama dāvanai amerikāņu draugiem.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete ROMĀNS

(38. turpinājums)

Bet tas nav svarīgākais. Svarīgākais tas, ka atgriežoties ļoti vīlusies būtu tā mūsu daļa, kas šai pasaules malā uzaugusi, un kas dzimteni pazīst tikai pēc nostāstiem."

„Cienītā kundze runā par jaunatni, kas pieradusi pie ledusskapjiem, centrālās apkures un automobiļiem?" Pēteris neatlaidās.

„Jā, tieši par tiem," Inta neatkāpās, „zinu, ka arī tam jau skaista fraze gatava, kas to nosoda, bet nenoliedzama patiesība, ka ārējie dzīves apstākļi ļoti ietekmē mūsu uzskatus, simpatijas un antipatijas.

„Straumēna kundzes simpatijas tātad tās zemes pusē, kur visvairāk automobiļu?" Pēteris aizdedzināja jaunu cigareti.

„Nerunāju par manām simpatijām, bet par to, ka šeit augusī paaudze būtu ļoti vilusies, ja tā šodien atgrieztos mājās un būtu spiesta redzēt, ka viss, ko tai esam stāstījuši par Latviju, ir tikai mūsu pašu mīlestības izskaistinātas atmiņas,"

„Tā būtu sekluma pazīme. Vai kundze tā nedomā?"

„Varbūt. Bet tā ir dzīves reālitāte, un mums nav nekādu iespēju to noliegt vai to neievērot. — Jūs taču, Pūpola kungs, pašreiz esat tas, ko sauc par vienkāršu strādnieku? Nevērojot jūsu izglītību, maizi jūs pelnāt fabrikā? Jā?". Inta pēkšņi noprasīja pavisam tieši.

„Jā, protams . . . " Pēteris saprata, kāpēc šis jautājums. **„Vai jūs atceraties vienkāršu fabrikas strādnieku Latvijā,** Pūpola kungs? Vai tas varēja dzīvot glīti mēbelētā istabā, vai viņam bija ikdienai tāds uzvalks, kāds jums tagad mugurā, un vai viņš varēja brīvajā laikā pastaigāties ar taksīti pie saites?"

„Bravo!" Ziemelis piepeši sasita plaukstas, „Pūpola kungam šis laikam pirmais gadījums, kur kāda dāma viņam runā pretī! Un šoreiz es būšu tas, kas atbalsta dāmas izteiktos uzskatus."

„Tev arī liekas, ka jaunatne nav jāmāca mīlēt dzimteni?" Ziemeļa kundzes vārdos bija laba tiesa asuma.

„Ar mūsu dzimteni, Ieviņ, pašreiz ir tāpat kā ar debesu valstību — vienai daļai ir aizmirsies, kā tur bija īstenībā, bet otra daļa spiesta ticēt tam, ko par viņu spredikō. Bet kā tur patiesībā ir, to zina tikai tie, kas viņā dzīvo. Palasi, ko stāsta izbēgušais Jānis Augars. Un no tā mēs varam apmēram iedomāties, **kā tur būs tad, kad kādreiz** — varbūt — rastos iespēja atgriezties."

Dzirdot pieminam Jāņa Augara vārdu, Inta kļuva uzmanīga.

„Ziemeļa kungs, vai jums būtu mājās tas laikraksta numurs, kur par viņu bija rakstīts? Grunduļa jaunkundze man slimnīcā rādīja, bet nebija laika izlasīt. Un Rembēni latviešu avīzi nepērk."

Līdz ar to saruna ievirzījās citā plāksnē. Ziemeļa kundze nosodīja latviešus, kas neatbalsta latviskos pasākumus, bet Pūpols apgalvoja, ka latvieši neprotot savus uzņēmumus nostādīt tā, lai arī cittautieši tajos kļūtu par noņēmējiem un izmantotu to pakalpojumus. Dzirdot Pēteŗa uzskatus, arī Ziemeļa kundze tiem tūlīt pievienojās.

„Jums taisnība, Pēteri," viņa teica, „pilnīgi jums pievienojos. Mēs vēl esam ļoti provinciāli, un mums ļoti daudz jāmācās, lai panāktu sveštautiešus."

Pa to laiku Ziemelis bija saméklējis attiecīgo laikraksta lapu un, atgriezies pie pārējiem, pasniedza Intai.

Raksts bija īss, jo ziņas par Augaru vēl bija trūcīgas. Bija zināms tikai tik daudz, ka Augars piedalījies kādā Slokas cellulozes fabrikas stachanoviešu izbraukumā pa Vācijas austrumdaļas papes un papīra fabrikām, un ka, izmantojot robežas tuvumu, viņš pārbēdzis uz Bavariju. Pašreiz Augars atrodoties drošības iestāžu ziņā, lai pārbaudītu, vai viņš nav komūnistu spiegs. Ja viņa stāsts izrādītos patiess, viņu atlaidīs brīvībā, un viņš varēs daudz ko pastāstīt par apstākļiem verdzinātajā dzimtenē. Jau tagad, no trūcīgās informācijas, ko ieguvis laikraksta līdzstrādnieks, varot spriest, ka dzīve Latvijā pavisam citāda, kā to cer brīvībā esošie.

Tālāk bija pieminētas dažas pārtikas un citu preču cenas, salīdzinot ar izpeļņu, kā arī pieminēts, ka apcietināšanas un deportācijas vēl vienmēr notiekot, un ka neviens neesot drošs, ka arī viņš neatrodoties kādā apcietināmo, novērojamo vai aizvedamo sarakstā.

Jāņa Augara vārds neesot pārbēdzēja īstais vārds, bet to viņš negribot izpaust, jo viņam Latvijā palicis tēvs.

Izlasījusi rakstu par Jāni Augaru, Inta laikrakstu salocīja un nolika sev priekšā uz zemā viesistabas galdiņa.

Strādnieks. Stachanovietis. Maz ceribu, ka Slokas strādnieks kaut ko varētu zināt par Imantu. Vienīgais — ja viņi abi būtu gadījušies kopā vienā karaspēka vienībā. Bet arī tas bija maz ticams, jo tagadējais režīms nekad neļautu braukt uz ārzemēm cilvēkam, kuŗa pagātnē kaut mazākais traips. Un būt bijušam leģiona vienības bija smags grēks.

Piepeši viņu laikrakstā saistīja sleja „Jūs meklē". Neko nelasot, viņas skats tai bija slīdējis pāri, un viņai likās, ka acis uz mirkli apstājušās pie kaut kā pazīstama.

Viņa paņēma laikrakstu rokās un sāka sleju lasīt uzmanīgi.

Un tad tur bija: Intu Straumēnu, dzimušu, . . . pēdējā dzīves vieta . . . izbraukusi uz Vāciju-1944. gada . . .

Raksta beigās bija norādīta adrese, kur rakstīt

„Atradāt kādu pazīstamu vārdu?" Ziemeļa kundze ziņkārota iejautājās, redzot, ka Inta, laikrakstu rokās sažņaugusi, attiecīgo sleju pārlasa vēlreiz un vēlreiz.

„Jā . . . pati savu . . ." Inta atguvās un piecēlās

„Pati savu? Un kas jūs meklē?" Ziemelis brīnījās.

„Nezinu. Bet dati pareizi. Nav šaubu — tā esmu es. Un tas nozīmē, ka tomēr kaut kur ir kāds no maniem tuviniekiem, par ko līdz šim neko nezināju, — Ziemeļa kundze, paldies par šo vakaru, bet — man jāsteidzas! Man ātrāk nebūs miera, kamēr nebūšu aizrakstījusi. Varbūt — varbūt, nav taču izslēgts, ka tur ir kādas ziņas par Imantu. Vai ne? Tas taču varētu būt?"

Kad Ziemeļa kundze, Intu līdz durvīm aizvadījusi, atgriezās viesistabā, abi vīrieši klusēdami sēdēja un smēķēja. Viņiem nekad nekā kopēja nebija bijis, un šovakar viņu domas gan nodarbojās ap to pašu priekšmetu, bet katram savā virzienā. Pūpolu kaitināja, ka Inta nebija jau pirmajā pazīšanās stundā pievienojusies viņa cienītāju pulkam, bet Ziemelis nevarēja aizmirst viņas acu tumšo dzirkstījumu un tiešo valodu. Tā bija sieviete, kādu negadījās sastapt ik dienas.

„Nu, kungi," — ko jūs sakāt par mūsu jauno paziņu?" cepuma šķīviša saturu Pūpolam piedāvājot, Ziemeļa kundze jautāja.

„Straumēna kundzei ļoti patstāvīgi uzskati," Pēteris uzmanīgi atbildēja, „bet citādi — viņa šķiet ļoti jauks cilvēks."

„Jūsu draudzene Grunduļa jaunkundze viņu apzīmēja par vīzdegunīgu," Ziemeļa kundze smaidīdama stāstīja, bet aprāvās, kad redzēja, ka pat ironiska Grunduļa jaunkundzes vārda pieminēšana Pēteŗa glītajā sejā liek iegriezties nepatikas rievām.

Vienīgi Ziemelis pats Pēteŗa nepatiku vai nu patiesi nebija redzējis, vai arī tīši izlikās, ka nav manījis.

(Turpinājums sekos)

---

ea Šādlichs un aprāvās, ieraudzījis dējis.

lpa manā dienesta apjomā. Tas, varēja būt tikai kāds Reinmaņa st bija mans uzdevums.

līdz uz Hanoju, kur man bija jāaidnieka propagandas materiāli nauda, ko bijām savākuši operācivums bija veikts, ielūdzu Šādlichu ņājam Hanojas labākajā deju lo-

a dzertais šampānietis Šādlicha dozojis un viņa mēle kļuvusi stīva, ķīniešu dejotāju kustībās, jautāju

grib nonāvēt?"

ko jūs runājat."

azo ķīniešu meiteni? Lai ar viņu dejotu, ir jāmaksā simts piastru ļaļa no tavas mēneša algas," sniekāņu cigareti, kas Indoķīnā makru paciņā. Cigareti Šādlichs patājumu negribēja saprast.

par dejošanu un, ja gribi, arī par si pavadīt ar ķīnieti. Tev man tieeinmans grib nošaut nākošās kau-

ē," Jūdasa algai pastiepās Šādli-

ķīnieti. Otrā rītā, pie manis viesviņš it kā vainas apziņā slēpa savas nu nerunājām, un pēc atgriešanās rcēla uz citu bataljonu.

ē bija īsts leģiona virsnieks. Viņš kāršiem leģionāriem, bet darīja to a. Dienesta laikā viņš bija ciets. negribēja liekties kapteiņa iegribu tības nebija. Reinmans rotā, ko mandēja, ieradās ar pasmagu cie-

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

RI 3670

no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

BROADVIEW—DANFORTH rajonā: 10 istabu divstāvu atsevišķa dubulto ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, divas vannas istabas, divas virtuves. Prasītā cena $19.500, iemaksa $4.000,—. Atlikums uz 10 g. obligāciju. Ķieģeļu garāža.

YONGE—EGLINTON rajonā: 8 istabu divstāvu atsevišķa dubulto ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža. Ļoti izdevīgs darījums.

DANFORTH—DONLAND rajonā: atsevišķa divu stāvu dubulto ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, divas vannas istabas, atpūtas telpa pagrabā, jauna cementa bloku garāža. Kopīgā cena $15.500,—, iemaksa tikai $2.500,—, atlikums uz 10 g. obligāciju.

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad svaniet mums nesalstošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

Kungu un dāmu apģērbus

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satīna oderēm, pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. Rūpīga pielaikošana, glīts darbs.

887 MILVERTON BLVD., TORONTO,
TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21,
sestdienās no plkst. 9-16

JAUNUMS — JAUNUMS—

SKANOŠAIS KATALOGS!!

Klausi vecām padomam:

NEPĒRC SIVĒNU MAISĀ — UN NEPASUTINI SKAŅU PLATES IEPRIEKŠ TĀS NENOKLAUSĪJIES, bet pieprasi latviešu skaņu plašu uzņēmuma Melvaton skanošo katalogu, kuŗu kā bezmaksas plati izsūtām ikvienam, kas to vēlas.

SKANOŠAIS KATALOGS ir 45 apgriezienu neplīstoša plate, kuŗā ieskaņotas 30—40 saīsinātas melodijas no mūsu apgrozībā esošajām platēm. Melvaton izdevumā patlaban skaitās līdz 76 atsevišķu iespēlējumu (lielāko tiesu deju melodijas ar iedziedājumiem) starp kuŗiem kā jaunumus gribam minēt — pazīstamā latviešu aktiera un melodiju komponista Alfrēda Vintera atmiņām veltītu seriju: „Reiz skanēja — skan vēl šodien — un skanēs rītu!" Veltījums uzņemts sakarā ar A. Vintera 25 gadu aktiera gaitu atceri.

Visus, kuŗus interesē noklausīties mūsu skaņu plašu repertuāru, lūdzam iesūtīt savas adreses, lai varam piesūtīt skanošo katalogu.

Mūsu adrese:

MELVATON,
Hovmästarvägen 6,
Stokholm-Enskede,
SWEDEN

LAIKRAKSTA LA

atsevišķus numurus Toronto iespējams saņemt:

PILSĒTAS CENTRĀ

LA birojā 123 Huron Street	Central Meat 328 College St.
All Nations Book and Film Service 340 College St.	Lotus Florists 802 Bathurst St. Pieņem arī jaunus abonementus
Pocos Meat Products 376 College St.	Rūta Restaurant 994 Dundas St., West
Balint Newspaper and Book Store 272 Spadina Ave	Atlantic Restaurant 1330 Dundas St., West
	Modern Delicatessen 746 Dovercourt Rd.

RIETUMU DAĻĀ

Atlas Food Store 1533 Queen St., West	Little Riga 343 Roncesvalles Ave.
Spring Marketeria 113 Roncesvalles Ave	Pieņem arī jaunus abonementus
Venus Florists 231 Roncesvalles Ave.	E. J. Groceteria 384 Roncesvalles Ave
Pieņem arī jaunus abonementus	High Park Food Market 1663 Bloor St., West

AUSTRUMU DAĻĀ

Ansmits Groceries 274 Parliament St.	Broadview Bakery and Delicatessen 731 Broadview Ave
Calla Florists 727 Danforth Ave	

Toronto augšminētajos veikalos atsevišķi laikraksta eksemplāri jau dabūjami - trešdiena, numurs otrdienas vakarā un sestdienas numurs piektdienas vakarā, tā ibraucēji nedēļas nogalē var jau paņemt līdz jaunāko laikrakstu.

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

KING—SUNNYSIDE: 11 istabu dubultķieģeļu pusmāja, trīs virtuves, divas vannas istabas, ūdens-eļļas apkure. Garāžas iespējas. Iemaksa $8.500,—.

BROADVIEW—MORTIMERE: 6 istabu dubultķieģeļu savrupmāja, moderna virtuve, ūdens-eļļas apkure, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Garāža un privāts iebraucamais ceļš. Iemaksa $6.000,—.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

---

MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīte apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

TODD LIMITED

REALTOR

O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336

Palīdz aizdevumu sagādē
418 Main St., East, Hamilton
MEMBER HAMILTON REAL ESTATE BOARD

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5635
Pēc darba, RI 5218

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.

Organizācijām rabats

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4478

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām

ALBERTS JAKUBAITIS

Sainus uz Latviju un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO
316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258

par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak. Sestdienās līdz 6 vakarā.

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc nerunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

LATVIEŠU THE SPRING VEIKALS

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!

Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena, Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.

A. SILAVS

kungu un dāmu drēbniecība,
415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 206,
EM 4-8141, vakaros MA 6141
Runā vāciski un krieviski

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces
Tel. WA 1-3632 un HU 8-7841

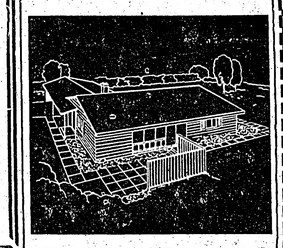

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ◉ MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, sādžbas u. c.

Pārstāvji:
V. SKUJA,
J. VEISS, E. MIĶELSONS
FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

UDENS SILDĪTAJS $120

REDD

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

LIETUVIEŠU
RESTORĀNS „RŪTA"
994 Dundas St., W., Toronto, tel. LE 6-4393

Jaunatvērtajā restorānā ēdieni eiropiešu gaumē, pagatavoti no svaigiem produktiem. Atvērts ik dienas no plkst. 6.30 rītā līdz plkst. 9.30 vakarā. Laipna apkalpošana. Zemas cenas. Garšīgas maltītes.

Īpašnieki: V. H. J. IVANAUSKAI

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

Saiņus uz LATVIJU un citām krievu okupētām zemēm
Sūtiet ar SAKAS PARCEL SERVICE
UKRAINSKA KNYHA starpniecību
314 BARTON ST. E. HAMILTON, ONT., TEL. JA 99870.

Kā pārtikas, medikamentu un drēbju saiņi ir pilnīgi apdrošināti.

Visi izdevumi samaksājami šeit. Saiņi svarā līdz 19 mārciņām sasniedz saņēmēju 6 līdz 8 nedēļu laikā.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. Torvalds, TADAS BIJA BEIGAS	$3.50
Č. Morgana, NOTIKUMS UPES LINIJĀ, rom., ies.	$3.25
M. Zeberiņa, PURA PUĶIS UN TRIS SIEVAS, rom.	$3.40
E. Mednis, ROZES LIDO GAISOS, rom., ies.	$3.50
J. Kilīti, ES KARA AIZIEDAMS, atm., ies.	$4.00
K. Zariņa, DZĪVĪBA UN TRIS NĀVES, rom.	$3.40
ŽURNĀLI:	
Ceļa Zīmes No. 29	$1.20
Laikmets No. 30	$0.75
Latvju Zeltene No. 27	$0.75
Latvju Žurnāls	$0.75

DV GRĀMATNĪCĀ — PLAŠĀKĀ KANADĀ
123 Huron Street, Toronto, Ontario

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA

RUMBA SWING

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACH
175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318
TORONTO

Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās un izsniņa katrā laikā

Auksta gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

OSKA
Filiā

BROWN
1 NORFOLK PL., LONDO
PIEPRASIET INFORMĀCIJU UN

APMEKLĒJIET MŪS
343 - RONCES
Tel. LE 4-8974
Little Riga
● Delikateses
● Cepumi, pārtika
● Latviešu grāmatas
JURIS DZEGUZE

LATVIEŠU MEDNI
rīko š. g. 20. oktobrī, plkst. 8-os va
SEZONAS A
PILNA BUFETE, GALDIŅ
Ieeja dāmām $1.—, kungiem $1.50

MODES SALONS
ELLEN PETERSO
INDIVIDUĀLI MODEĻI.
Speciālitāte — kāzu un vakara
Importēti Eiropas un Indijas zī
brokāti un vilna.
Toronto, 344 Roehampton
Tel. HU 8-4119,
var zvanīt katrā laikā.

FREGATA

Uz pieprasījumu izsūtām cenrādi

DĀVANU SA
Muitas, atļaujas, p
izdevumi tiek sam
SAŅĒMĒJAM NAV
Tūkstošiem saiņu S
saņēmējiem. NEVI
gāde 4 līdz 8 nedē
saiņu saņēmēju pa
VISI SAIŅI APDR
jumā izsūtām cītu

WESTERN OVERSEAS AGENC
499, Main Street, Winn
"FREGATA OF LONDON" GARANTĒ

DARBA ZE
PIE
Penn
Papēži un pirkstgali
NEIL

Seit ir jūsu labākā iepirkšanās, lai iegūtu labu preci, kas — laba valkāšanai — īpaši ērta — laba sajūta. Penmana darba zeķes tagad ir piemērotas katram stilam un katram darbam.

TĀPAT APAKŠVEĻA U
SLAVENS KO

A JUMS IR
ND rajonā: atsevišķa divu
ja, ūdens-eļļas apkure, di-
as telpa pagrabā, jauna ce-
ļigā cena $15.500,—, iemak-
s uz 10 g. obligāciju.
s nesaistošai informācijai

NATURAL GAS
UDENS SILDĪTĀJS $120
D D
a iekārtoju pēc
u firmu eļļas un
kures (barner)
par 5%. Tiem,
ifikāciju $5. Ie-
kures vecās un
krāsns un eļļas
S,
, Toronto, tel. LE 1-6588

IEŠU
,RŪTA'
onto, tel. LE 6-4393
piešu gaumē, pagatavoti no
enas no plkst. 6.30 rītā līdz
ana. Zemas cenas. Garšīgas

H. J. IVANAUSKAI

FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
nto, tel. OX 4-0464
ine, 2. stāvā

U un citām krievu okupētām zemēm
RCEL SERVICE
HA starpniecību
ON, ONT., TEL. JA 99870.
ju saiņi ir pilnīgi apdrošināti.
Saiņi svarā līdz 19 mārciņām
dz 8 nedēļu laikā.

U PUĶU SALONS
L L A
rth Ave, pie Pape,
9911, Toronto
rtojumi laulībām un citiem ga-
agātīgā izvēlē griezti ziedi
● Zaļumi un tropiskie stādi.
isstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot
laikus
Mēs piegādājam mājās

GRĀMATAS

	$3.50
NIJA, rom., ies.	$3.25
S SIEVAS, rom.	$3.40
rom., ies.	$3.50
atm., ies.	$4.00
VES, rom.	$3.40
I:	
	$1.20
	$0.75
	$0.75
	$0.75

PLAŠĀKĀ KANADĀ
Toronto, Ontario

A CHA
RUMBA
SWING
TUDIJA
ANEBACH
(McCaul), tel. WA 1-4318
ONTO
es ātri un lēti
O VALSI — TANGO
STUNDAS
ixiņa katrā laikā
Parkošanas iespējas

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

BŪVUZŅĒMĒJU UZMANĪBAI!
172 apbūves gabali pārdošanā. Cena sākot ar $4.800,—, jaunākajā Toronto BRIARCREST subdivisijā, Islingtonas rajonā. Tuvākai informācijai lūdz zvanīt LE 5-5555

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

BROWNE JONES Ltd.

Lēti Ātri Solidi
Izsūtām uz visām zemēm:
tekstilijas lielā izvēlē, apavus, veļu, zāles, pārtiku, dāmu un kungu rokas pulksteņus u. c.
Saņu saņemšana garantēta.
Pasūtinājumus izpildām nekavējoties.
Pirms pasūtiniet, lūdzam salīdzināt mūsu cenas ar citu firmu cenām!

1 NORFOLK PL., LONDON, W. 2, GREAT BRITAIN
PIEPRASIET INFORMĀCIJU UN CENRĀDI, RAKSTIET LATVISKI.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE. - 231
Tel. LE 4-8974 Tel. LE 4-4645

Little Riga
● Delikateses
● Cepumi, pārtika
● Latviešu grāmatas
JURIS DZEGUZE

VENUS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi
● Latviešu keramika
● Ādas izstrādājumi
BIRUTA TĪRUMA

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS
rīko š. g. 20. oktobrī, plkst. 8-os vakarā, 125 Broadview Ave., Odd-Fellows zālē, Toronto
SEZONAS ATKLĀŠANAS BALLI
PILNA BUFETE, GALDIŅI
LABA DEJU MŪZIKA
Ieeja dāmām $1.—, kungiem $1.50
Visus laipni lūdz apmeklēt KLUBS

MODES SALONS
ELLEN PETERSONS
INDIVIDUĀLI MODEĻI.
Speciālitāte — kāzu un vakara tērpi.
Importēti Eiropas un Indijas zīdi, brokāti un vilna.
Toronto, 344 Roehampton Ave.
Tel. HU 8-4119,
var zvanīt katrā laikā.

Meklē
VECĀKU SIEVIETI
pie divām meitenēm.
Zvanīt RO 6-5688, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

DĀVANU SAIŅI uz LATVIJU
Muitas, atļaujas, pasta, apdrošināšanas un citi izdevumi tiek samaksāti tieši Londonā.
SAŅĒMĒJAM NAV NEKAS JĀMAKSĀ!
Tūkstošiem saiņu 8 gadu laikā ir droši piegādāti saņēmējiem. NEVIENS NAV NOZUDIS! Piegāde 4 līdz 8 nedēļu laikā. Sūtītājiem plesūta saiņu saņēmēju parakstus.
VISI SAIŅI APDROŠINĀTI! Nozušanas gadījumā izsūtām citu saini pilnīgi bez maksas.
Uz pieprasījumu izsūtām cenrādi
WESTERN OVERSEAS AGENCIES, TRAVEL SERVICE
499, Main Street, Winnipeg, Canada
"FREGATA OF LONDON" GARANTĒ KĀRTIBU UN GODIGUMU

DARBA ZEKES
PIE
Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
Papēži un pirkstgali pastiprināti ar
NEILONU

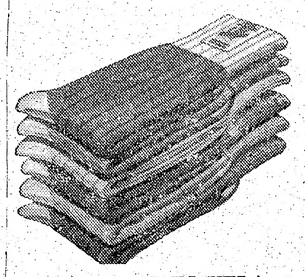

Šeit ir jūsu labākā iepirkšanās, lai iegūtu labu preci, kas — laba valkāšanai — īpaši ērta — laba sajūta. Penmana darba zeķes tagad ir piemērotas katram stilam un katram darbam.
TĀPAT APAKŠVEĻA UN SILTĀ VEĻA SLAVENS KOPŠ 1868.
WS 11-4

Zelmu Siliņu, dzim. Strautiņu, no Rīgas, meklē tuviniekl.
Aleksandru Tormani, Olgu Tormani, dzim. Braži, un Birutu Tormani, dzīvojuši Svītenes pag. Žubītēs,
meklē dēls un brālis.
Lūdz rakstīt: Z. PLĒSUMS, 170 Gough Ave., Toronto, Ont., Canada.

MEKLĒ DZĪVOKĻI — 3 istabas un virtuvi. Zvanīt katrā laikā HU 1-2358, Toronto. (1221)

RUNNYMEDE - ANNETTE rajonā klusā latviskā mājā izīrējams dzīvoklis — 2 istabas un virtuve, uz vēlēšanos garāža. Zvanīt vakarā pēc plkst. 7, RO 7-3471, Toronto. (1209)

IZĪRĒJAMAS 2 nemēbelētas istabas un virtuve pilsētas austrumu daļā. Laba satiksme. Zvanīt darbdienās pēc plkst. 6 vakarā, svētdien visu dienu OX 9-5346, Toronto. (1207)

WOODBINE—GERRARD raj. izīrējama mēbelēta istaba un virtuve. Gāzes plīts. Vienmēr karsts ūdens. Tuvu veikaliem un satiksmei. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā GL 5006, Toronto. (1197)

CARLTON — PARLIAMENT rajonā izīrējama mēbelēta istaba vienai vai divām personām ar vārīšanas iespējām, vai atsevišķu virtuvi, uz vēlēšanos ar garāžu. Zvanīt WA 3-4842, Toronto. (1219)

IZĪRĒJAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba ar virtuvi 2. stāvā Toronto austrumu daļā. Zvanīt GE 1503, Toronto. (1226)

SIEVIETEI izīrējama labi mēbelēta istaba ar dalītu virtuvi Gerrard-Broadview rajonā. Tel. HA 1268, Toronto. (1227)

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba pilsētas austrumu daļā. Zvanīt RI 4688, Toronto. (1222)

Pēkšņā nāvē šī gada 9. oktobrī miris mūsu mīļais
Rūdolfs Putniņš
MAG. ING.
dzim. 1896. g. 17. februārī Bulduros. Izvadīšana 12. oktobrī no Ingram Funeral Home, 1055 Gerrard St. E. uz York kapsētu latviešu nodalījumā.
Ar smaidu sejā Tu likteņus pārvarēji . . .
Pēc viņa sēro
MĀSA, SVAINIS un MĀSAS DĒLS

Mūsu mīļais filistrs, būvinženieris
RŪDOLFS PUTNIŅŠ
dzim. 1896. g. 17. februārī Bulduros, miris 1956. g. 9. oktobrī.
Mūžīgā piemiņā viņu atcerēsies
Tik palicis vien kodols dārgs.
KORPORĀCIJA TERVETIA

Pēkšņi šķīries mūsu mīļais biedrs
RŪDOLFS PUTNIŅŠ
dzim. 1896. g. 17. februārī Bulduros.
Viņu mīļā piemiņā paturēs
DV TORONTO NOD. SAIME

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Sv. mielasts Pļaujas svētkos, 14 okt., pl. 9 rītā Bronksā ar jauno dievgaldu trauku iesvēti, abi draudzes mācītāji; pl. 3 p.p. Bruklinā, māc. R. Zariņš, pēc tam draudzes vakars; pl. 6 vakarā Džamaikā, māc. A. Ozols.

DETROITĀ

Detroitas, Mich., Sv. Pāvila ev. - lut. draudzē.

Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, 14. oktobrī, pl. 1,30 Holmes Methodist Church, Line un Putnam ielās. Plkst. 1,00 — skola. Māc. V. Līventāls.

ČIKAGA

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 14. oktobrī, pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Bērnu dievkalpojums pl. 10. Svētdienas skola no pl. 10,30—12,30.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 908 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēnešā 2. un 4. svētdienā Trinvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēnešā 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut baznīcā mēnešā 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēnesā 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopāļu baznīcā mēnešā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidī.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minepoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DV FONDA GRĀMATNĪCA,
72. Queensborough Terrace, London, S.W.2., England,
pieņem mūsu laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. V. Sēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Londonā, 14. okt., pl. 4 p.p. Trīsvienības bazn. Pļaujas sv. dievk.

St. Katarīnē, 21. okt., pl. 3 p.p. Kristus bazn. Pļaujas sv. dievk.

Londonā, 28. okt., pl. 4 p.p. Trīsvienības bazn. dievk.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

14. oktobrī dievkalpojums plkst. 11. Darbību uzsāks svētdienas skola.

21. oktobrī dievkalpojums plkst. 4 p.p.

28. oktobrī Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums plkst. 11.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

14. oktobrī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā bērnu un jaunatnes dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma filmas izrāde bazn. sanāksmju telpās.

21. oktobrī, plkst. 4 pp. Sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Bēru kases pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.

28. oktobrī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā Reformācijas svētku dievk. Pēc dievkalpojuma filmas „Mārtiņš Luters" izrāde bazn. sanāksmju telpās.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

21. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

28. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. Reformācijas svētku dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas bazārs baznīcas zālē. Ieeja no Hamton Ave.

Bramptonā Latviešu ev. lut. dr. Pļaujas svētku dievkalpojums 14. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā.

Māc. T. Avots, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Toronto Sv. Olava baznīcā, Pļaujas svētku dievkalpojums 14. oktobrī, pl. 1,30.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trisvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Kičenerā Mateja baznīcā dievk. svētdien, 14. oktobrī pl. 11.00 dienā.

Hamiltonā, Kristus ev. lut. draudzē dievkalpojumi notiks:

Svētdien, 21. oktobrī dievkalpojums plkst. 4.30 pp. Svētdienas skola plkst. 3.30.

Svētdien, 21. oktobrī pēc dievkalpojuma draudzes vakars. Mācītāja A. Voitkus priekšlasījums „Zeme, kur Kristus staigāja". Priekšlasījumu illustrēs gaismas bildēm.

Kristīti: Astride un Jānis Zandersoni un Jānis Kārlis Tuklers.

Mirusi Karlīne Pūris, 81 g. v.

Svētdien, 4. novembrī Reformācijas svētku dievkalpojums plkst. 4.30 pp.. Svētdienas skola plkst. 3.30 pp.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel OS 3-3284.

Kirklandleikā sestdien, 13. oktobrī, plkst. 19 lut. baznīcā dievkalp.

Virdžinijtaunā svētdien, 14. oktobrī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievk.

Norandā svētdien, 14. oktobrī, pl. 16 United baznīcā dievk.

Māc. Ernārs Canne (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trisvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. anglu baptistu baznīcas telpās

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāsi, 191 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

BEACH RAJONĀ: atsevišķa 10 istabu māja ar pagrabā izbūvētu dzīvokli. Ellas-ūdens apkure, 3 virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un dubultgarāža. Iemaksa $2.500, atklāta 10 g. obligācija. Māja izrentēta par $240.— mēnesī, īpašniekam 3 istabu dzīvoklis.

WALMER RD.—BLOOR: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja divos stāvos. Ellas-ūdens apkure, moderna virtuve, vannas istaba ar dušu, iebraucamais ceļš un garāža. Prasīts $20.000,— Māja bez parādiem.

MT. PLEASANT—ST. CLAIR: 7 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Ellas-ūdens apkure, moderni izbūvēta virtuve, vannas istaba ar dušu, plats iebraucamais ceļš, garāža, dārzs. Prasīts $19.500,— Māja bez parādiem, viena atklāta obligācija.

HIGH PARK: 6 istabu bungalovs ar lielu gruntsgabalu. Ellas apkure, moderni izbūvēta virtuve, lielas istabas, garāža. Iemaksa $3.000,—, atlikums uz vienu 10 g. atklātu obligāciju. Ļoti tīra māja.

AEVENUE RD.—LAWRENCE: atsevišķa dubultķieģeļu 7 ist. māja. Ellas-ūdens apkure, moderni izbūvēta virtuve ar brokastistabu, vannas istaba ar dušu, garāžu, dārzs. Prasīts $17.000,—

ST. CLAIR—BATHURST: 7 istabu dubultķieģeļu māja. Ellas apkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas, dubultgarāža. Prasītā iemaksa $5.000,—; māja bez parādiem, tuvu satiksmei un veikaliem.

"Meredith pelna jūsu uzticību"

J. A. MEREDITH

TORONTO, ONT.

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1084 BLOOR ST. W., 410 DANFORTH AVE., LE 5-3149 GL 4628

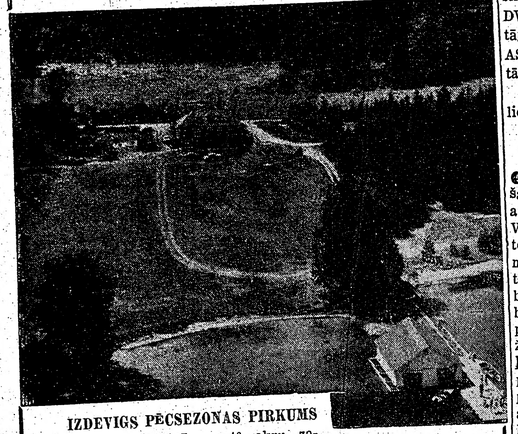

IZDEVĪGS PĒCSEZONAS PIRKUMS — Muskokas apvidū — 40 akru zemes, lidmašīnu laukums, 11 gulamistabas ar 25 gultām. Visas istabas mēbelētas. Ēdamzāle 24' reiz 30', pilnīgi iekārtota. Bārs ar kamīnu, galda biljardu, mūzikas automati. Miniatūrs Bowling. Jauns Cash Reg. ($500). Virtuve ar visiem piederumiem — veļas mazg. mašīna. Ūdens-ellas radiatoru apkure. Viesnīcas sudrabmazg. mašīna. Ūdens-ellas radiatoru apkure. Viesnīcas sudrablietas, linu galdauti; trauki apm. 100 personām. Nocenots $2.000. 4 kabīnes — katrā 1½ telpas 1—2 gultām, viss pilnīgi iekārtots. Viena kabīne iekārtota arī lietošanai ziemā. Laivu dōks — 2 kanu laiviņas, 2 laivas, viens 25 HP ārpuslaivas motors; ūdens slēpju ierīce; zāles plaujamās mašīnas; divi motori; 1 auto Dodge Sedan — 1949. g. mod.; farmas lauksaimniecības piederumi; ūdens spiediena ierīce laivas mājā. Lielo sezonas apgrozību pierāda grāmatvedība. Dejas grīda, izrīkojumu iespējas, tāpat arī ziemas sports u.t.t. Privāts ceļš. Nākošai sezonai pieteikušies viesi no U.S.A. un Kanadas. Ideāla sporta un atpūtas vieta Muskokas sirdī.

Iemaksa $9.500,— vai arī mazāk, pārējā summa viegli atmaksājas ar mazu daļu no gada peļņas. Nodoklis tikai $68.— gadā. Tālākas izziņas sniedz DŽEMS RIMKEITS — LE 5-3149. Nopietnus interesentus lūdz pieteikties apskatei, lai pārliecinātos par šo izdevīgo pirkumu.

Benzīna stacija ar auto darbnīcu Toronto — rūpniecības apvidū — pilnīga iekārta, auto labošana un lietotu mašīnu pārdošana. Kopīgā cena $3.000,—. Garantēta mēn. izpelņa: $650—$1.000.

DŽEMS RIMKEITS, LE 5-3149

1084 BLOOR ST. W.

"MEREDITH PELNA JŪSU UZTICĪBU!"

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

MEDIKAMENTU SAINĪŠUS UZ LATVIJU LĒTI — ĀTRI. NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

Watson's 396

Franču stila ĪSAS BIKSĪTES

Labi piegulošas, vēsas, ērtas . . . labs vidukļa turētājs no mīkstas kokvilnas . . . labi apvilētas . . . viscaur elastīgas, dubultjosta un dubultpriekše, labi piegulošas.

W19

Viņa Majestātes DĀNIJAS KARAĻA FREDERIKA IX protektorātā VALSTS TEĀTRA KOPENHAGENA KARALISKAIS DĀŅU BALETS SNIEGS DIVUS UZVEDUMUS TORONTO MAPLE LEAF GARDENS: pirmdien, 15. oktobrī un otrdien, 16. oktobrī

Biletes rezervējamas. Ložās $6.—, I vietā $5.— (zilā kr.), II vietā $4,— (zaļā kr.), III vietā $2,— (pelēkā kr.), nod. ieskaitot. Pievienojot apmarkotu aplōksni ar savu adresi un naudas pārvedumu, izrakstītu uz Maple Leaf Gardens vārdu. (Biļetes dabūjamas arī tieši Maple Leaf Gardens un Mooday's).

KLAVIERU BUVĒTĀJS A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod ieteikumus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

DAUGAVAS VANAGU APVIENIBAS

Cikāgā valde sasauc 14. oktobrī pl. 1,00 p.p., 1335 N. California avenijā, Dr. Herzl Community Home telpās, apvienības biedru sapulci ar sekojošu darba kārtību: Sapulces vadības vēlēšanas, apvienības vadības jautājums sakarā ar līdzšinējā priekšnieka ievēlēšanu par DV ASV priekšnieku; aprūpes jautājumi; turpmākie sarīkojumi, DV ASV dienu norēķini un dažādi jautājumi.

Pēc sapulces atskaņos plates no lielā DV ASV dienu koncerta.

GRAND RAPIDI (MICH.)

❹ Latvijas universitātes dibināšanas atceres aktu ar uzrunu atklāja korporāciju kopas seniors V. Judovics un akadēmisko runu teica prof. Teodors Celms. Viņš runāja par tēmu „Modernais eksistencionālisms", skarot dziļas problēmas, kas mūsu dienu cilvēkam būtu jāievēro. Viņš pasvītroja, ka pasaulē valda baiļu sajūta un baižas par tās bojā eju, nav īstas palaušanās uz Dievu. Mākslinieciško programmu izpildīja vijolnieks prof. V. Ruševics. Publikas svētku aktā un koncertā bija pilna zāle. Noslēgumā akadēmiskās saimes locekļi pakavējās dažas stundas kopējā groziņu azaidā.

❺ 24. septembrī Bladžeta slimnīcā savas acīs uz mūžu slēdza Harijs Liedskalniņš. Viņš dzimis 1903. g. 23. maijā Jaungulbenes pagastā. Latvijas brīvvalsts gados strādājis Šoseju un zemesceļu departamentā kā vecākais tehniķis, tā dienestā pavadot 25 gadus. Grand Rapidos viņš bija uzcēlis savu māju un pēdējā laikā kopā ar znotu bija ieguvis benzina pārdošanas staciju ar remonta darbnīcu. Nelaikis slimoja ar sirdi un pēdējā laikā devās uz slimnīcu, kur pēkšņi šķīrās no dzīves. Aizgājēju guldīja zemes klēpī Woodlawn kapsētā, latviešu nodalījumā 29. septembrī. Izvadīšanu bēru namā un kapos vadīja māc. J. Lazda. Par nelaiķi Grand Rapidos sēro sieva, meita, citi piederīgie, draugi un paziņas. Pirms dažiem gadiem Floridā mirušais Ed. Liedskalniņš bija tagad mirušā H. Liedskalniņa tēva brālis.

❻ Latviešu biedrības valdes sēde notika 28. septembrī biedrības namā; to vadīja valdes priekšsēdis inž. O. Leimanis. Tika izteikta pateicība dāmu komitejai, kas sekmējusi bazāra labu izdošanos un kurš devis 550 dol. tīra atlikuma. Tāpat pateicību izteica jaunatnes pulciņam Pērse, kurš no jaunatnes dienu atlikuma dāvājis biedrībai ventilācijas iekārtu. Rutai Zālītei piešķīra stipendiju 100 dol. apmērā. Viņa studē medicīnas tehnoloģiju Kalvina kolledžā. Bez tam, kā biedrības priekšnieks inž. Oskars Leimanis informē, biedrības valde uzņēmusies rūpes par pilnīgas kartotēkas sastādīšanu visiem Grand Rapidu un tuvākās apkaimes latviešiem, izdarot sava veida „tautas skaitīšanu". Lai tas sekmētos, visi tautieši, biedrības biedri un nebiedri tiek lūgti paziņot adresu maiņas. Visus, kas pēdējā laikā ieradušies uz dzīvi Grand Rapidos, lūdz to paziņot latviešu biedrības valdei.

❼ Eduards Veinbergs, kas strādā kādā laivu fabrikā Grand Rapidos, informē, ka ar viņa starpniecību būtu iespēja tautiešiem iegādāties dažāda tipa laivas, saņemot zināmu atlaidi. Laivas varētu izsūtīt arī uz attālākajām vietām Savienotajās Valstīs. Ja kādam būtu interese, var rakstīt uz sekojošu adresi: Mr. Ed. Veinbergs, 305 Charles S. E. Grand Rapids, Mich., tālr. G.L. 19929.

❽ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu draudzes mācītājs prāv. J. Ozols kristījis Jāni Daukšu Grand Rapidos un Eriku Liepiņu Olsena farmā, Trankvillā, Mičigenā. Jānis ir pazīstamo sportistu Daukšu ģimenē trešais dēls.

❾ Vienības draudzes jaunatnes pulciņš Auseklis rīkoja vasaras noslēguma vakaru ar tautas dejām un citām jautrām izdarībām. Jaunieši bija ieradušies pilnā skaitā, to starpā netrūka viesu, no kuriem vistālākā bija Laimīte Stede no Oregonas. Čaklo jauniešu vidū bija arī skolot. Z. Lapsiņa un ērģelnieks Ed. Grīnvalds, kas vadīja tautas dejas un rotaļas. Turpmāk jauniešu sanāksmes notiks divas reizes mēnesī. Starp citu paredzēts Māras Cepurītes stāstījums.

Noslēdzot sezonu, rosīgie makšķernieku kluba biedri pulcējās uz sacīkstēm Džordžianbeja Vabešelnas līcī, kur izcīnīja vērtīgas godalgas. Uzņēmumā no kr. 1. v. ieguvējs J. Bramanis (jr.) ar rakstāmgalda piederumiem, tālāk H. Stefanijs (2. v.), L. Bērziņš (4. v.) un J. Miķelsons (5. v.). Trūkst J. Krasovskis (3. v.).

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Latviešu Centrālai komitejai Vācijā (21 a) Augustdorf bei Detmold ir ziņas no piederīgiem sekojošām personām:

Vilhelmam Gebhardam, dzim. 1. 10. 1925. g., Olgai Krimuldenai (dzīvojusi Grēvenē), Vitoldam Ritumam, Reinim Dankeram ar sievu Liliju, Leonidam Selgam, Miķelim Birzniekam, dz. 1922. g., Verneram Dangam, apm. 30 g. v., Kārlim Vīksnem, Aleksandram Dančauskim, Uldim Jamboram, apm. 35 g. v., Annai Druviņai, dz. Švišbergai ar meitu Ainu un dēlu Andri, Jānim - Vieksturam Žibeikam, dz. 24. 5. 1923. g., Tālivaldim - Kārlim Žibeikam, dz. 26. 2. 1925. g., Dzelzkalējam no Praviņu pag., Egonam, Vilim un Hermīnei Ozoliem, Jānim Bāliņam, dz. 1926. g., Ādolfam Veitmanim, dz. 1921. g., Voldemāram Veitmanim, dz. 1923. g., Vērai Fuksei, dz. 1915. g. (dzīv. Valdemārpilī), Sidoram un Leontijam Astaškoviem, Pēterim, Jāņa d. Kalvītim no Trikātes pag., Ojāram Gailim, dz. apm. 1924. g. Tukumā, Jānim Stūrītim (dzīvojis Bodenteichā), Kārlim Ponkam, dz. 3. 12. 1918. g., Eduardam Bukbārdim, dz. 2. 5. 1922. g. Naukšēnu pag., Jūlijam Kreisleram, Oskaram un Hermanim Blaubergiem, Jānim Jātniekam, dz. 11. 6. 1926. g., Jānim Jēkabsonam, apm. 40 g. v., Arnoldam Jēkabsonam, apm. 30 g. v. (abi no Rāmuļu pag.), Augustam Ziediņam, pāri 40 g. no Rāmuļu pag., Eiženijai Gramai, Mārai un Voldemāram (saukts. Vova) Briežiem, Jānim Dreimanim (jūrnieks), Jānim, Kārļa d. Eglītim, dz. 1911. g., Valdim Saulītim no Jaunpiebalgas, Kārlim Plekšam no Jaunpiebalgas, Kārlim Līcim (dzīvojis Seedorfā), Ojāram Dambergam, dz. 7. 6. 1923. g., Vitoldam Podžunam, dz. 7. 10. 1926. g., Aloizijam Anželim, dz. apm. 1920. g. no Paņemunes pag., Bertai Skultēnai, dz. ap 1885. g., Irmai Kivulei, dz. Skultēnai, dz. apm. 1910. g., Rūdolfam Rakovskim, dz. 1903. g., Oļģertam - Aleksandram Ţilgasam, dz. 16. 5. 1920. g., Imantam Dimiteram, dz. 6. 5. 1927. g., Otilijai Betkerei, dz. 1915. g. ap rīlī, Skaidrītei Broderei, dz. Kalķei, dz. 2. 3. 1923. g., Gunāram Jurenovskim, dz. 16. 10. 1926 (7). g., Artūram Rēnertam, dz. 20. 10. 1920. g., Aleksandram Strupišam, dz. 31. 8. 1922. g., Jānim Sudnikam, dz. 1925. g., Pēterim Vizbulim, dz. 1. 11. 1914. g., Emmai Vilnei, dz. Virsei, dz. 1910. g., Alfredam - Eiženam Vītoliņam, dz. 15. 3. 1910. g., Leonam Verbam, dz. 1926. g., Jānim Siliņam, dz. 5. 6. 1924. g., Laimonim Pastalniekam, dz. 29. 5. 1921. g., Arvīdam Jansonam, dz. 9. 4. 1921. g., Lidijai Dāvei, dz. 1894. g., Voldemāram Skudram, dz. 1912. g., Aleksandram Veidem, dz. 17. 12. 1914. g., Jānim Vittapam, dz. 1906. g., Elzai Birzgalei, dz. Vittapai, dz. 1910. g. (vīram Andrejam, bērniem Ziedonim un Maijai), Jānim - Kārlim Betakam, dz. 2. 4. 1920. g., Osvaldam Auziņam, dz. 18. 10. 1925 g.

(Nobeigums sekos)

LATVIEŠU UN INDIEŠU SACĪKSTE VOLEJBOLĀ RIETUMVĀCIJĀ

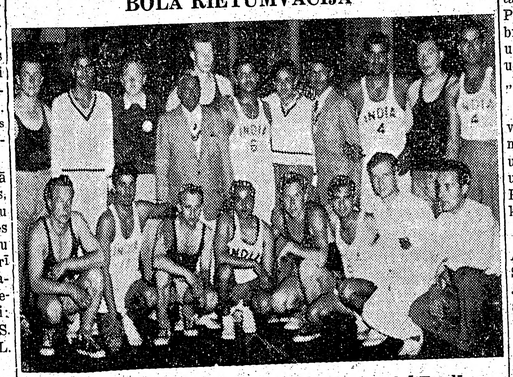

Rietumvācijas latviešu izlases vienība 17. septembrī Kaselē sacentās ar Indijas valsts vienību, zaudējot 2:3 pēdējai par labu. I. r. no l.: vācu tiesneši P. Röpschke un Eicherts, tālāk latvieši — 4. T. Karps, 6. J. Feifs, un 8. V. Krīgers. 2. r. no l.: latvieši: 2. T. Hartmanis, 7. J. Alksnis, 8. Indijas vienības vad. Basw, 9. VLSP sekr. un latviešu komandas vad. E. Priedītis.

DAUGAVA

PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

581 PAPE Ave., Toronto (1 bl. no Danforth), tel. GE 9113, mājās GE 0628. Veikals atv. no 7.30—9.30 v. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts. Paldies. Īpašn.: O. DĀRZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

KONTINENTĀLLĪGAS SPĒLE FUTBOLĀ

sestdien, 13. oktobrī, plkst. 7.00 vakarā

MT. CARMEL - DV

MILLEN STADIONĀ

Ieeja 50c. Visi laipni ielūgti

DIVU LIELU LATVIEŠU SPORTISTU JUBILEJA

Aleksandrs Vanags un Kārlis Ārens sporto jau 20 gadu

Gadi iet un aizsteidzas. Liekas, ka vēl tikai nesen mēs Rīgā ASK sporta stadionā vai Sporta namā uzgavilējām saviem izlases sportistiem, kad tie cīnījās starptautiskās sacensībās. Jau Latvijas brīvvalsts laikā sportisti ar savām uzvarām Latvijas vārdu skandināja Eiropas lielvalstu galvaspilsētās. Vislielākos panākumus starptautiskā sportā mēs guvām futbolā un basketbolā. Šinīs sporta veidos izcilus sniegumus mums demonstrēja abi jubilāri Aleksandrs Vanags un Kārlis Ārens. Trimdas gaitās abiem šiem izciliem sportistiem lemts bija nonākt brīvajā pasaulē un savu darbu Latvijai turpināt vēl plašāk. Kā Vanags, tā arī Ārens ilgus gadus spēlē futbolu slavenākos Francijas klubos. Par tiem raksta pasaules prese. Latvijas vārds bieži tiek godam pieminēts miljonu pilsētās Parīzē un Strāsburgā.

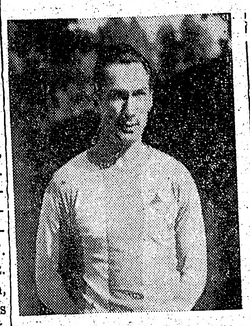

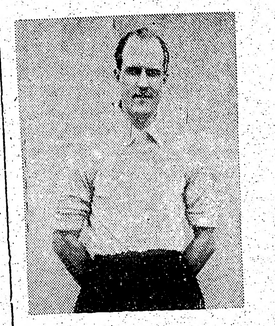

Aleksandrs Vanags dzimis 1921. g. 21. febr. Rīgā. Sporta gaitas uzsācis, YMCA'ā spēlējot futbolu zēnu vasaras turnīros. Ar 1933. gadu iestājas ASK jaunatnes vienībā un jau 1935. g., kad ASK futbola trenera pienākumus veica austriectis R. Štancels. Vanagu iedala ASK pirmā futbola vienībā. Spēlējot kopā ar tādiem slaveniem futbolistiem kā vārtsargs Arvids Jurgens, N. Grāvelis, K. Paegle, V. Vasakajs, K. Balodis, R. Pakalns, Vanadziņš ļoti ātri iejūtās savā apkārtnē. 1936. g. ASK vadība šo jauno sportistu nosūta uz Berlīnes olimpiskajām sacensībām. Šeit A. Vanags ar savām jaunajām acīm skata pasaules labākos sportistus, kam, šķiet, viņa tālākajā sporta karjērā ir izšķiroša nozīme.

Atgriezies Latvijā, Vanadziņš trenējās ar divkāršu sparu. Basketbolu viņš grib spēlēt tā kā filipiniešu, futbolu — kā italieši. Tā Latvijai izauga sportists, kam kādreiz uzgavilēja latviešu tūkstoši.

1937. gadā, kad Rīgā Latvija pirmoreiz sacenšas futbolā ar Vāciju, A. Vanagu, kas sasniedzis tikai 18. dzīvības gadu, iedala valsts vienībā kopā ar I. Bebri, A. Slavišenu, V. Laumani, A. Stankusu, E. Pētersonu, I. Lidmani, E. Raisteru, A. Šeibeli, A. Vestermani un E. Kaņepu. Vanadziņš 15.000 skatītāju priekšā piedzīvo 1:3 zaudējumu. Bet, šai cīņai sekoja daudzas citas, kad gūtas skaistas uzvaras. Pēdējā valstu sacīkstē 1940. g. brīvās Latvijas futbolisti Helsinkos uzstājās pret Somiju, gūstot 3:0 uzvaru. Divu vārtu autors tad bija „Mazais".

ASK vienībās A. Vanags veicis visu savu sporta karjēru. Kad trenētājs R. Štancels tiek „aizsaukts" uz Vīni, A. Vanags ar 20 gadiem uzņemās ASK vienības trenēšanu. Panākumi ir pārsteidzoši: ASK kļūst trīskārtējs meistars.

Trimdas gaitas A. Vanagu noved Austrijā. Jau 1946. g. viņu uz Strasburgu aicina RC Strasburg. Ja Vanadziņš iemīļots bija Rīgas sporta laukumos, tad vēl vairāk viņu sirdī ieslēdz elzasieši. Nu jau 10 gadu A. Vanags dzīvo un futbolu spēlē Strasburgā. Daudzajās spēlēs gūtas arī daudzas skaistas uzvaras. Skaistākā ir uzvara Francijas kausa izcīņā.

Basketbolā Vanadziņš jau 1937. gadā ir ASK virslīgas vienības pamatsastāva spēlētājs kopā ar A. Grapmani, V. Melderi, A. Šmitu, M. Grundmani, E. Poltraku, A. Pumpuru un A. Justu. Lielākie A. Vanaga panākumi basketbolā tomēr ir starptautiskās sacensībās — īpaši 1938. g. Parīzē. Uzvarēt Parīzes sporta pilī Franciju, tas kaut ko nozīmē! A. Vanags bija šīs uzvaras kaldinātājs. Viņa foto attēli greznoja lielāko Parīzes laikrakstu pirmās lappuses. Mūsu sūtnis Parīzē O. Grosvalds atzina: „Tas, ko paveikuši basketbolisti, ir ļoti ievērojams panākums Latvijas propagandai." Cik ļoti A. Vanags bijis iemīļots Francijā, vislabāk izsaka tas, ka franču sporta klubi viņam sarīkojuši jubilejas sacīksti. Par godu Latvijai un latvietim sporta laukumā atskanējuši pat Latvijas himna. Tā franči godinājuši mūsu izcilo sportistu. Mēs pievienojamies šiem godinājumiem un izsakām vēlēšanos, kaut A. Vanags savas ilgus gadus krātās sporta zināšanas varētu nodot mūsu sporta jaunatnei!

A. Vanags ar savu dzīves biedri Ausmu un dēlu Induli gatavojas izceļot uz ASV.

Kārlis Ārens dzimis 1917. gada 18. decembrī Kraškovā. K. Ārens Latvijā atgriezies līdz ar mūsu brīvvalsts nodibināšanos. Savas sporta gaitas uzsācis YMCA's zēnu turnīros. Vēl šodien atminas pirmo uzvaru, kad ar Everton vienību izcīnījis lielu konfekšu kārbu. Sporta gaitas tālāk viņu novirza ikdienas rūpēs uz biedrībām, kuras pastāv pie darba vietām. Tā viņu futbolu spēlējot redzam gan „13", V. Kuzes un Rīgas ielu dzelzceļa, resp. kluba vienībās. Viņa īstā sporta karjēra sākās, kad 1936. gadā viņš iestājās ASK. Trenētāja A. Jurgena vadībā K. Ārens, sporta laužu saukts Žoržiņš, uzrāda milzu progresu. Šķiet, ka neviens mēs toreiz Rīgā nevarējam iedomāties, ka Kārlim Ārenam būs lemts futbolu spēlēt pašā slavenākā Francijas klubā R. C. Parize.

No ASK vienības K. Ārens tā arī vairs neškīrās. Kopā ar jaunās paaudzes futbolistiem E. Vītolu, A. Dzereli, H. Vītoliņu, A. Valdmani, E. Konecki, R. Pakalnu, L. Putniņu, A. Puriņu, H. Riekstiņu, A. Vanagu un V. Borduško viņš vienā gadā izcīna Latvijas un Rīgas meistara nosaukumus, kā arī uzvaras Latvijas kausā. Saprotams, ka K. Ārens vairākas reizes izraudzīts futbola izlasē starptautiskajām sacensībām.

Trimdā K. Ārens nonāk Vācijā Manheimas nometnē. Tur kopā ar savu dzīves biedri Tatjanu viņš uzņemās arī nometnes sporta vadītāja pienākumus. Lielā sportā futbolu viņš spēlē Sshwaben Augsburg komandā. 1947. gadā, sava drauga un sporta gaitu līdzcīnītāja A. Vanaga aicināts, dodas uz Franciju. Latviešu zēnam franču zemē laimējās: viņu savā profesionālā vienībā saista R. C. Parize. 6 garus gadus K. Ārens RCP rindās futbolu spēlējis gan Londonā, Briselē, Ciriché, Madridē un pat Āfrikā.

Vislielākās uzvaras Ārens ar RCP gūst 1949. gadā, kad pievelc Anglijas meistaru Londonas Arsenalu, Austrijas meistaru Vīnes Rapid un gūst uzvaru Francijas kausa izcīņā.

Ārena otrā mīlestība ir basketbols. Ja futbolā K. Ārena slava tā īsti atmirdzēja Francijā, tad basketbolā viņš jau Latvijā bija valsts pamatsastāva spēlētājs. Jau 1937. g. ASK vienībā trenētāja V. Baumaņa vadībā viņš kopā ar V. Melderi, A. Šmitu, A. Vanagu un A. Justu veido vienību, kas gūst uzvaru pēc uzvaras. Ar 1938. g. Ārens ir pastāvīgs valsts vienības spēlētājs. Berlīnē, 6 Nāciju turnīrs, Parīze — valsts sacīkste un skaistā uzvara pret Franciju. Tie ir nākošie lielie panākumi. Lielākais notikums viņa sportista mūžā tomēr ir 2. Eiropas basketbola meistarsacīkstes Kauņā.

Pašreiz K. Ārens dzīvo Ņujorkā un strādā Rīsberga uzņēmumā kā būvgaldnieks. Ik svētdienas mēs viņu redzam vēl cīnāmies futbola laukumā „Lithuanians' " rindās. Ar 38 gadiem K. Ārens vēl jūtās spara pilns. Saprotams, ka atmiņas viņu vēl bieži aizved uz Parīzi. „Jā, tās bija skaistas dienas," stāsta Ārens, „kad tevi pat miljonu pilsētā Parīzē daudzi apsveica pēc gūtām lielām uzvarām. Latviešu futbolistu vārds tad bija daudzu mutē, un Francijas lielāko laikrakstu korespondenti par Latviju rakstīja vairāk nekā agrāk. Bet dzīvē viss nav tikai sports. Tāpēc 1953. g. izšķiros emigrēt uz ASV." Tā savu dzīves stāstu nobeidz vīrs, ko droši varam atzīmēt par vienu no visievērojamākiem latviešu sportistiem, kas Latvijai sagādājis daudz goda un slavas. Par to viņam sirsnīgs paldies.